

EESTI RIIKLIK ARENGUKAVA

Kalanduse Arendusrahastu toetused

Sisukord

Sissejuhatus	2
Eesti Riiklik Arengukava	3
Millist RAKi toetust valida?	5
Kalanduse toetamine	6
Toetused	
• Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine	7
• Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine	10
• Kala ja vesiviljelussaaduste töötlemise investeeringutoetus	14
• Vesiviljeluse investeeringutoetus	18
• Kalasadamate moderniseerimine	22
• Sisevete kalanduse investeeringutoetus	25
• Kalanduse restruktureerimisega kaasnevad sotsiaalsed meetmed	27
• Uute turuväljundite otsimine	29
Toetuse saamise käik	31
Kontaktandmed.....	33
Kasulikku lugemist	39
Mõisteid	40

MEEDE
3.9

MEEDE
3.10

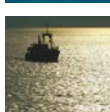
MEEDE
3.11.1

MEEDE
3.11.2

MEEDE
3.11.3

MEEDE
3.11.4

MEEDE
3.12.1

MEEDE
3.12.2

Sissejuhatus

Eesti riikliku arengukava kalanduse toetuste raamat on koostatud selleks, et julgustada Sind tegutsema ja pakkuda Sulle välja võimalused nende toetuste saamiseks, mis kõige rohkem haakusid Sinu enda plaanidega. Olenevalt Sinu enesemääratlusest – oled Sa ettevõtja, eraisik, avaliku sektori esindaja või osaled mittetulundusühingus – muudab Joonis 1 loodetavasti lihtsamaks Sinu liikumise toetuste maailmas.

Kuivõrd iga vajadus on omanäoline, ei saa me siin raamatus välja pakkuda lõplikke lahendusi ja tegevuskavasid. Küll aga saame Sind juhatada õigusaktide ja inimeste juurde, et leiaksid oma küsimustele vastused. Pakume selles raamatus välja üldise raamistiku, mis ei pruugi jääda lõplikuks ega absoluutseks. Toetuste andmisel jälgitakse toimuvat ja kui vaja, tehakse parimate tulemuste saavutamiseks korrektsioone. Nii võib osutada näiteks vajalikuks toetatavate tegevuste piiramine vms. Sellepärast oleme välja toonud õigusaktid, millest toetuse taotlemisel juhendada, ning riigi- ja finantsasutuste kontaktandmed, et need Sul vajalike dokumentide ja tõendite hankimisel käepärast oleksid. Siit leiad ülevaate toetatavatest tegevustest, toetuste suurusest ja omafinantseeringu määradest. Lahti on seletatud mõisteid, mis struktuurifondide toetuse saamisel ette tulevad.

Kui Sul tekib suurem huvi mõne konkreetse toetuse vastu, siis soovitame Sul kindlasti lugeda vastava meetme "Abiks taotlejale" vihikut, mille väljaandja on Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA).

Kasulikku lugemist ja edukaid investeeringuid!

Eesti Riiklik Arengukava

Eesti riiklik arengukava (RAK) on kogu Eesti riiki hõlmav arengukava Euroopa enam arenenud piirkondadele järele jõudmiseks. RAKis on määratletud tegevused, mille abil konkurentsitaset tõsta. Samuti on ära määratud, kui suur osa on nende väljavalitud tegevuste rahastamisel Eesti riigil ja kui suur osa Euroopa Liidul.

Enne Euroopa Liiduga liitumist tulid riikliku arengukava toetused PHARE, SAPARDi, ISPA ja teiste programmide vahenditest. Pärast Eesti liitumist tulevad toetusrahad Euroopa Liidu struktuurifondide vahenditest.

Struktuurifondide raha planeerimine ja kasutamine käib selliste üldiste põhimõtete järgi:

- EL rahastab pikaajaliste programmide elluviimist, selleks pidi Eesti kirjutama pikaajalise arengukava.
- Raha pole mõtet kõikvõimalikesse valdkondadesse laiali pillutada, vaid tuleb suunata sinna, kus on kõige teravamad probleemid ja kõige suurem arengupotentsiaal. Eelkõige toetame riikliku arengukava (RAK) kaudu neid valdkondi, kus abi järele on kõige suurem vajadus.
- Projektide valik ja rakendamine toimub eesti keeles ja Eestis, mitte Brüsselis.
- Tegevusi ei planeeri ja raha ei jaga ainult ametnikud, siia on kaasatud kolmanda sektori, omavalitsuste ja teiste huvigruppide esindajaid.
- EL kaasrahastab Eesti riigi poolt toetatavaid valdkondi, mida soovitakse arendada eelistatumalt.
- Toetuste kasutamist hinnatakse, kontrollitakse ja auditeeritakse.

Eesti riikliku arengukava kolmas prioriteet sisaldab maaelu, põllumajanduse ja kalanduse meetmeid.

Maaelu ja põllumajanduse meetmed:

- Meede 3.1. Investeeringud põllumajandustootmisse
- Meede 3.2. Põllumajandussaaduste töötlemise ja turustamise parandamise investeeringutoetus
- Meede 3.3. Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas
- Meede 3.4 Integreeritud maaparandus
- Meede 3.5. Külade taastamine ja arendamine
- Meede 3.6. Kohaliku initsiatiivi arendamine
- Meede 3.7. Metsamajandus
- Meede 3.8. Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamine

Kalanduse meetmed:

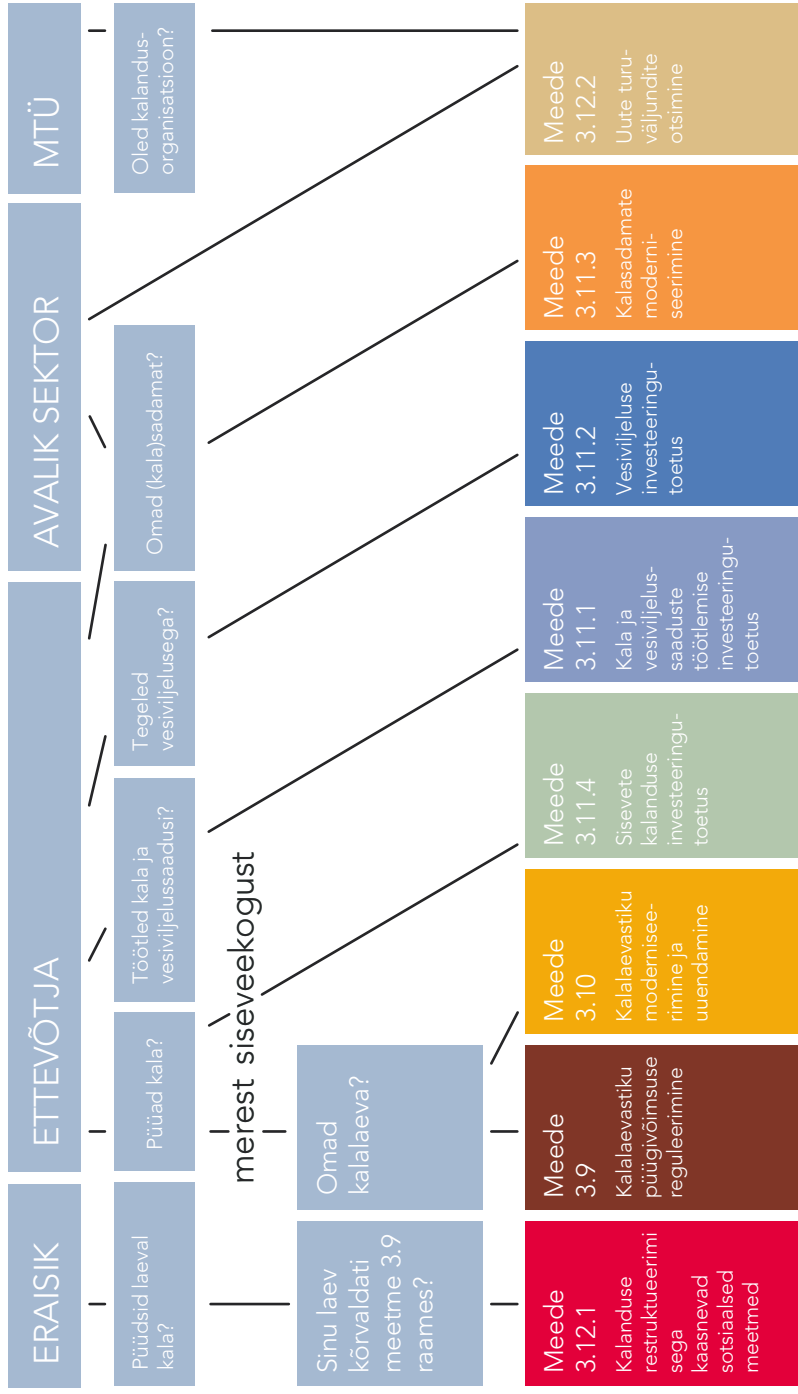
- Meede 3.9. Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine
- Meede 3.10. Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine
- Meede 3.11. Kalanduse käitlemisketi investeeringutoetuse meetmed
- Meede 3.12. Muud kalandusega seotud meetmed

Riikliku arengukava kalanduse toetused tulevad Kalanduse Arendusrahastust (*Financial Instrument for Fisheries and Guidance – FIFG*), mis on suunatud lahendama kalanduse valdkonna struktuurseid probleeme.

Kalanduse toetused on ära toodud ka Joonisel 1. Maaelu ja põllumajanduse toetustest on pikemalt juttu lähiajal ilmuvas raamatus "Maaelu ja põllumajanduse toetused".

Millist kalandustoetust valida?

Ehkki üks osa tingimusi toetuste ja nende saajate kohta ei ole veel lõplikult kinnitatud, püüdsime 2004. aasta augusti lõpus olemasoleva teabe põhjal esitada süsteemi, milliseid toetusi oleks Sul üldjoontes võimalik saada (vt Joonis 1). Kahtlemata tuleb siinjuures arvesse veel mitmeid lisatingimusi, millest on täpsemalt juttu iga meetme all, mille kohta plaanid toetust küsida.

Kalanduse toetamine

Teadmine sellest, et kalavarud ei ole lõputud, tuli möödunud sajandi teisel poolel. Pärast II maailmasõja lõppu valitsenud üldises toidupuuduses hakati üha enam tähelepanu pöörama merede ja ka sisevete kalavarudele. Turu nõudmine kala järele oli sõjajärgsetel aastatel praktiliselt piiramatu, mis tõi kaasa kiire tehnilise progressi püügivahendite ja meetodite arengus. Sarnaselt teiste tootmisharudega tuli sõjanduse tarvis arendatud tehnika kasutusele ka kalapüügis. Kui enne olid võrgud vett imavast naturaalsest materjalist käsitööna tehtud, siis nüüd muutusid need kergeks, lihtsamalt veest väljavõetavaks ja hooldatavaks, seda tänu vett mitteimavate ja kaalult kergete tehismaterjalide kasutuselevõtmisele. Kasutusele tulid sonarite ja külmutusseadmetega varustatud pelaagilised traalid ning alguse sai ka nn industriaalpüük, mis seisnes masskalade püügis kalaõliks või loomatoiduks. Lisaks nn tehnilisele arengule kerkisid esile uued kalandusriigid (Jaapan, NSVL, Hispaania, Peruu), kes enne II maailmasõda püüdsid vaid tühise osa maailma kalasaagist. Tagajärjeks oli kalavarude vähenemine, enamasti ülepüügi tagajärjel. Kalavarude kriitiline vähenemine eriti rannavööndis tõi endaga kaasa riikide majandusvööndite kehtestamise 1970-ndate esimesel poolel, mis muutis kalanduse olukorda põhjalikult – mitmedki suured kalatöötlemisettevõtted olid äkki toorainebaasist ära lõigatud. Inimtoiduks tarvitatav kalakogus on kasvanud 27,6 miljonilt tonnilt 1961. aastal rohkem kui 93 miljonile tonnile 20. saj lõpul.

Seega on mereressursside mõistliku haldamise vajadus ajalooliselt välja kujunenud olude sunnil. Suurimaks rahvusvaheliseks organisatsiooniks, mis ülemaailmselt koordineerib kalavarude haldamist, on ÜRO raames tegutsev FAO (*Food and Agricultural Organisation*). FAO egiidi all tegutsevad mitmed regionaalsed rahvusvahelised kalandusorganisatsioonid, kelle ülesandeks on kalavarude haldamine mingis konkreetnes Maailmamere osas. Läänemerele on selleks Läänemere Kalastuskomisjon ehk nn Varssavi komisjon (IBSFC), mis tellib rahvusvaheliselt teadusorganisatsioonilt (antud juhul Läänemere ja Kirde-Atlandi kalandusuuringuid koordineeriv rahvusvaheline organisatsioon – ICES) vastavad uuringud ja püügisoovitused st kui palju, kus ja millal mingit liiki kala püüda võiks. ICES annab valminud püügisoovitused, mida nimetatakse Lubatavaks Suurimaks Väljapüügiks (TAC – *Total Allowable Catch*) ning IBSFC määrab oma liikmesriikidele nende TACi osa, mida nimetatakse püügikvoodiks.

Ettevõtja

Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine

Toetuse sisu

Kalavarude kasutamisel tuleb säilitada kalapopulatsioonide looduslik taastootmisvõime. Kalandussektori konkurentsivõime säilitamiseks on vajalik tasakaalu saavutamine kalavarude loodusliku taastootmise ja selle kasutamise vahel. Kalavarude intensiivne kasutamine sõltub eelkõige olemasolevast püügivõimsusest. Traalpüügil loetakse olulisemateks püügivõimsuse näitajateks kalalaevastiku summaarset kogumahutavust ja peamasinate võimsust kumbagi eraldi võetuna. Rannapüügis väljendub püügivõimsus sisuliselt eelkõige püügil osalevate kalurite ja nende kasutuses olevate püügivahendite arvus. Läänemere kalalaevastiku püügivõimsus ületab märgatavalt olemasolevate kalaressursside väljapüügiks vajaliku taseme ning probleemiks on ka kalalaevade keskmine vanus, mis on üle 25 aasta. Selleks, et luua kalanduses hõivatud isikutele ja ettevõtetele stabiilsed ja optimaalsed majandustingimused, on ebaotstarbekas ülal pidada ülemäärast püügivõimsust, millele ei ole katet püügivõimaluste näol. Selline olukord ei võimalda laevastikku efektiivselt majandada ning võib põhjustada varjatud kalapüüki, luues potentsiaalse ülepüügi ohu. Seega võib öelda, et püügivõimsuse tasakaalu viimine kalavarude suurusega on tähtis nii majanduslikust aspektist kui ka kalavarude kaitse seisukohalt.

Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimise toetuse üldiseks eesmärgiks on tagada tasakaal kalalaevastiku püügivõimsuse ja kasutatavate kalavarude vahel ning spetsiifiliseks eesmärgiks kalalaevastiku püügivõimsuse vähendamine.

Toetuse saajad

Toetus on mõeldud merest kala püüdvatele kalalaeva omanikele,

- kes on füüsilisest või juriidilisest isikust ettevõtjana äriregistris registreeritud;
- kes omavad kalalaeva või kaluri kalapüügiluba püügiks merel;

Kalalaev, millele kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimise toetust taotletakse,

MEEDE
3.9

peab olema:

- kantud kalalaevade riiklikusse registrisse;
- vähemalt 10 aastat vana;
- toetuse määramise ajal töökorras;
- püüdnud kahel viimasel aastal kala vähemalt 75 päeva aasta kohta või vastavalt asjaoludele 80% kehtivate siseriiklike õigusnormidega lubatud merepäevadest. Läänemere kalalaevad, mis on registreeritud põhja pool paralleeli 59°30', peavad eelmisel kahel aastal olema püüdnud vähemalt 60 päeval aastas. Juhul kui põhja pool paralleeli 59°30' registreeritud kalalaev püüab lõhet, piisab toetuse taotlemiseks 40 püügipäevast aastas kahel taotluse esitamisele eelnenud aastal.

Toetuse vajalikkuse näitajad

- Eesti kalalaevastiku püügivõimsus on liialt suur, eriti just traallaevade osas.
- Läänemeres Eesti laevade peamiste püügiobjektide – räime ja kilu – varu olukord on viimastel aastatel üha halvenenud, mistõttu on vähendatud Eestile eraldatud püügikvoote. Individuaalsete kalalaevade keskmine püügivõimalus on seega väike ja majanduslikult ebaefektiivne ning ahvatlus kehtestatud püügimahtude ületamiseks seega väga suur.
- Jätkuv kalavarude üleekspluateerimine vähendaks pikemas perspektiivis püügivõimalusi ning seega ka kalapüügist saadavat tulu veelgi.

Tegevused, mida toetatakse

- Kalalaeva utiliseerimine ehk kasutuskõlbmatuks muutmise katkilõikamise vms abil.
- Kalalaeva sihtotstarbe lõplik muutmise. See tähendab, et kalalaeva hakatakse kasutama üksnes tulu mitte-tooval ja muul kui kalapüügi eesmärgil, olgu siis õppeks, teadusuuringuteks, ajaloo säilitamiseks, järelevalveks, laste mängupaigaks vms.

Pärast kalalaeva utiliseerimist või sihtotstarbe lõplikku muutmist kustutatakse laev kalalaevade riiklikust registrist ja selle püügiluba tühistatakse.

Toetuse suurus

Kalalaeva püügilt kõrvaldamisel hüvitavad Eesti riik ja Euroopa Liit omanikule kalalaeva maksumuse kogu väärtuse ulatuses. Toetuse suurus oleneb püügilt kõrvaldatud kalalaeva kogumahutavusest (GT) ja vanusest.

MEEDE
3.9

Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine

Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimist toetatakse Euroopa Liidu määruse 1999/2792 alusel, millega sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad ja protseduurireeglid Euroopa Liidu poolt kalandussektorile antava struktuurabi korraldamiseks. 10-15-aastaste kalalaevade omanikud saavad toetust vastavalt määruses 1999/2792 toodud määradele. 16-29-aastaste kalalaevade omanike toetussummat vähendatakse määrast 1,5% iga aasta kohta, mis ületab 15 aastat. Enam kui 30 aasta vanuste kalalaevade omanike toetussummat vähendatakse 22,5% määrast.

Taotluste vastuvõtt

PRIA hakkab taotlusi vastu võtma 2005. aasta esimeses kvartalis. Taotlusperioodi täpne aeg avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded. Kas taotlused tuleb esitada PRIA peakontoris või kohalikku bürosse, määratletakse meetme tingimuste määruses, mis samuti avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded. Täpsemat infot nii taotlusperioodi kui ka -tingimuste kohta on alati võimalik küsida PRIAst.

Seadusandlus

- Põllumajandusministri määrus Eesti riikliku arengukava meetme 3.9 "Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine" kasutuselevõtu tingimuste kehtestamise kohta on ettevalmistamisel.

MEEDE
3.9

Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine

Ettevõtja

Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine

Toetuse sisu

Eesti kalalaevastikus domineerivad 1970.–80. aastatel ehitatud nõukogude päritolu kalalaevad, mida iseloomustavad madala kvaliteediga teras ja nõrga töökindlusega mootorid. Kalapüügi kulutuste vähendamiseks, kalapüügi kvaliteedi ja tootlikkuse tõstmiseks (konkurentsivõime suurendamiseks) on Eesti kalalaevastikku vaja moderniseerida, võttes ühtlasi kasutusele tänapäevasemad ja selektiivsemad püügitehnoloogiad. Meede soodustab investeeringuid kalalaevade moderniseerimiseks, selektiivsemate kalapüügitehnoloogiate rakendamist, töö- ja ohutustingimuste parandamist kalalaevadel ning uute kalalaevade ostmist. Uute kalalaevade kasutuselevõtuga ei kaasne püügivõimsuse suurenemist, sest 1. mail 2004 suleti kalalaevade register ning uut kalalaeva saab registrisse kanda ainult registrist kõrvaldatud kalalaeva asemele.

Selleks, et tagada Eesti kalalaevastiku konkurentsivõime ja kalavarude püsimine, toetavad Eesti riik ja Euroopa Liit kalalaevade moderniseerimist ja uuendamist.

Toetuse saajad

Toetust saavad laevadel merest kala püüdvad ettevõtjad,

- kes on füüsilisest või juriidilisest isikust ettevõtjana äriregistris registreeritud;
- kes omavad kalalaeva või kaluri kalapüügiluba;
- kellel ei ole riiklikke maksuvõlgnevusi või maksuvõlad on ajatatud. Maksuvõla ajatamise korral peavad maksud olema tasutud kokkulepitud ajakava kohaselt.

Toetatakse uute kalalaevade ostmist,

- kui need vastavad kõigile Euroopa Liidu nõuetele, mis puudutavad hügieeni, ohutust, töötingimusi, laevade mõõtmist, satelliitjälgimissüsteeme jms;

MEEDE
3.10

Kalalaevastiku moderniseerimine
ja uuendamine

- kui need kantakse kalalaevade riiklikusse registrisse.

Ühe taotlusega võib taotleda üksnes ühe kalalaeva moderniseerimise või ühe uue kalalaeva ostmise või ehitamise toetust.

Toetuse vajalikkuse näitajad

- Valdav osa Eesti kalalaevastikust on ehitatud 70ndatel või 80ndatel, enamasti on tegemist nõukogude päritolu laevadega, mille kere on kehvade kvaliteediga terasest ja mootori töökindlus nõrk. Sama vanad lääneriikides toodetud Eestis kasutatavad laevad on parema kvaliteediga ja nende tööhoidmine on odavam.
- Läänemerele püüdis 2004. aastal kala 152 ja Atlandi ookeanil 10 Eesti lipuga laeva.
- Rannakalanduses on kasutusel ligi 900 väikelaeva.

Tegevused, mida toetatakse

Kalalaevastiku nüüdisajastamiseks toetavad Eesti riik ja Euroopa Liit tegevusi, mis on suunatud kalalaevade moderniseerimisele või uuendamisele, ilma et muutuks laevastiku püügivõimsus.

- Uue kalalaeva ehitamine või ostmine;
- laevakeretööde tegemine;
- olmeruumide (meeskonnaruumid jms) ümberehitamine;
- kala käitlemiseks kasutatavate ruumide ümberehitamine;
- kala käitlemiseks ja säilitamiseks vajalike seadmete ostmine ja paigaldamine;
- peatekil paiknevate seadmete (vintsid, tõstukid, ankruseadmed jms) ostmine ja paigaldamine;
- peatekil asuvate tekiehitiste ümberehitamine;
- päästevahendite (päästepaadid, -vestid, signaalraketid jms) ostmine ja paigaldamine;
- tuletõrje- ja avariivarustuse (tuletõrjepumbad, -voolikud, häiresüsteemid jms) ostmine ja paigaldamine;
- sidevahendite ostmine ja paigaldamine;
- navigatsiooniseadmete ja sinna juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seadmed, kompassid, arvutid, elektroonilised kaardid jms) ostmine ja paigaldamine;

MEEDE
3.10

Kalalaevastiku moderniseerimine
ja uuendamine

- masinaruumide ümberehitamine, sinna juurde kuuluvate seadmete ostmine ja paigaldamine;
- kalalaeva tehnosüsteemide (elektri-, ballasti-, sanitaarsüsteemid jms) ja torustike ümberehitamine;
- keskkonnakaitsealaste vahendite (reovee kogumismahutid, olmeprügi, sh toidujäätmete kogumisvahendid jms) ostmine ja paigaldamine;
- peamasina ümberehitamine või kapitaalremont eeldusel, et kalalaeva koguvõimsus ei suurene;
- selektiivsete püügivahendite ostmine.

Ei toetata

- Toetust ei saa laeva moderniseerimiseks või uuendamiseks, millega suureneks kalalaevastiku püügivõimsus. Erandina saavad toetust üle 5 aasta vanused laevad, tingimusel, et moderniseeritakse peatekki eesmärgiga parandada ohutust, töö- ja hügieenitingimusi ja kala kvaliteeti. Samuti antakse toetust alla 12 m pikkustele laevadele, mis ei tegele traalpüügiga.
- Toetust ei saa laevatehased.
- Ei toetata uute kalalaevade hankimist, mille püügivõimsus on üle 400 GT.

Toetuse suurus

Käibemaks kogu investeeringult tuleb tasuda taotlejal endal!

Investeeringutoetus makstakse välja alles pärast seda, kui taotleja on investeeringu eest tasunud ja seda tõendavad dokumendid PRIA-le esitanud!

Ligse riski vältimiseks on mõistlik jätta investeeringud PRIA-lt positiivse otsuse saamise järgsesse aega.

Kalalaevade moderniseerimise ja uuendamise omafinantseeringu määr on 60% kogu investeeringu maksumusest.

Ühe uue laeva ostmist toetatakse kõige rohkem kaks korda suuremal määral, kui on ette nähtud sama tüüpi laeva kasutusest kõrvaldamiseks. Tuleb arvestada, et üks taotleja saab toetust maksimaalselt ettevõtte taotluse esitamisele eelneva aasta kuuekordse bilansimahu ulatuses.

Kalalaevade moderniseerimisel toetatakse vajadusel ka kalalaeva mahutavuse ümberhindamisega kaasnevat kulutusi (vastavalt 1969. aasta rahvusvahelise laevade mõõtmise konventsiooni 1 lisale).

MEEDE
3.10

Kalalaevastiku moderniseerimine
ja uuendamine

Toetuse suurus oleneb kavandatava projekti maksumusest ning taotleja oma- ja laenuvahendite vahe suurusest. Mitmele majandusaastale kavandatud projekti puhul arvestatakse oma- ja laenuvahendite vahe suurust eraldi iga kavandatava majandusaasta kohta.

Kalalaeva uuendamise ja moderniseerimise toetuste maksimaalne suurus tuleneb Euroopa Liidu määrusest 1999/2792, millega sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad ja protseduurireeglid Euroopa Liidu poolt kalandussektorile antava struktuuriabi korraldamiseks.

Taotluste vastuvõtt

2004. aastal võetakse kalalaevastiku uuendamise ja moderniseerimise toetuse taotlusi vastu 1. septembrist kuni 8. oktoobrini PRIA Harju, Hiiu, Ida-Viru, Lääne-Viru, Pärnu, Saare ja Tartu piirkondlikes büroodes, mille aadressid leiad leheküljelt 33.

Seadusandlus

- Põllumajandusministri määrus nr 127 "Eesti riikliku arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument aastateks 2004–2006" meetme 3.10 "Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine" tingimused" (RTL 2004, 109, 1746).
- Põllumajandusministri määrus nr 151 "Põllumajandusministri 30. juuli 2004.a määruse nr 127 "Eesti Riikliku Arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument aastateks 2004–2006" meetme 3.10 "Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine" tingimused" muutmise" (RTL, 2004, 114, 1786).

MEEDE
3.10

Kalalaevastiku moderniseerimine
ja uuendamine

Ettevõtja

Kala ja vesiviljelussaaduste töötlemise investeringutoetus

MEEDE
3.11.1

Toetuse sisu

Eesti kalatööstusel on sajandi jooksul kogutud märkimisväärne kogemustepagas, kuidas kodumaisest ja teistest riikidest sisse toodud kalast kalatooteid valmistada. Paraku traditsioonide najal konkurents ei püsi, kalatööstus vajab nüüdisaegseid tootmiseseadmeid ja -liine, mis teatavasti ei ole just odavate killast. Turunõudluse alalhoidmiseks ja suurendamiseks peavad meie kalatooted olema kvaliteetsed ja vastama toiduohutuse nõuetele.

Selleks, et kalatööstus nii ida- kui ka lääneturul jätkuvalt konkurentsivõimeline oleks, toetavad Eesti riik ja Euroopa Liit rahaliselt investeringuid kalatööstuse moderniseerimisse ja uute tehnoloogiatega varustamisse.

Toetuse saajad

Investeringutoetused on mõeldud kala või vesiviljelussaadusi töötlevatele ettevõtjale,

- 1) kes on tunnustatud Veterinaar- ja Toiduameti poolt;
- 2) kes esitab kolme eelneva majandusaasta aruande;
- 3) kelle majanduslikku jätkusuutlikkust kala või vesiviljelustoodete töötlemisel saab tõestada vähemalt viie investeringujärgse aasta osas. Järelevalve periood algab viimase toetuseosa laekumisest taotleja või kapitalirendile (liising) andja arveldusarvele;
- 4) kes täidab keskkonna- ja hügieeninõudeid;
- 5) kellel ei ole riiklikke ega ajatatuid maksuvõlgnevusi.

Toetuse vajalikkuse näitajad

- Esimesed kalatööstused tekkisid Eestisse juba 100 aastat tagasi, kalatööstus on üks riigi traditsioonilisemaid tööstusharusid.

- 2003. aastal tuli kalatööstusest 12.5% Eesti toiduainetööstuse kogutoodangust.
- Eesti kalatoodetel on idaturul kõrge maine ja tarbimistraditsioonid, samuti on kalatööstusel pikaajalised kogemused toodangu idasuunaliseks müügiks.
- Eesti kalatööstuse arengut soodustab majandusgeograafiline asend – olemas on tootmiseks vajalik toore ning nii ida kui ka lääne turu lähedus.
- Kalatööstuse tootmisvahendid on reeglina moraalselt ja füüsiliselt vananenud.

Tegevused, mida toetatakse

Kalatoodete kvaliteedi tõstmiseks on ette nähtud toetused investeringuteks, mis on vajalikud tööstuslike ehitiste rajamiseks ja rekonstrueerimiseks, seadmete ostmiseks ja jäätmekäitluse parandamiseks.

Toetatakse:

- kala või vesiviljelustoodete töötlemiseks vajalike ehitiste, sealhulgas külm- ja laohoonete ehitamist või rekonstrueerimist;
- kala või vesiviljelustoodete käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide, sealhulgas puhastusseadmete, külmatootmiseseadmete, veevarustussüsteemide, energeetikasüsteemide ja keskkonnasõbralikke pakkematerjale kasutavate pakkeliinide ostmist ja paigaldamist;
- kala või vesiviljelustoodete kvaliteedikontrolliks vajalike seadmete, sealhulgas integreeritud infotehnoloogia ostmist ja paigaldamist;
- paiksete kütteseadmete ostmist ja paigaldamist;
- külmikveokite ja laotõstukite ostmist;
- jäätmekäitluseehitiste rajamist ja rekonstrueerimist;
- jäätmete käitlemise, kahjutustamise, tootmise kõrvalsaaduste käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide ostmist ja paigaldamist.

Ei toetata:

- maa ja olemasolevate ehitiste ostmist, rentimist või liisimist;
- tolli-, sisseveo-, käibe- jt makse, mida hüvitatakse, kompenseeritakse, tasaarveldatakse ja kustutatakse mingil muul moel;
- taotleja enda või tema töötajate poolt tehtud tööde tasu;

MEEDE
3.11.1

Kala ja vesiviljelussaaduste töötlemise
investeeringu toetus

- tegevuskulused, kaasa arvatud remondi-, rendi-, kütuse-, palga-, koolitus-, side- ja transpordikulud;
- sularahamakseid, pangalõive, tagatismakseid ja muid sarnaseid makseid;
- külmikveotite ostmist, kui veokile ei ole ette nähtud jahutussüsteemi või kui veokit kasutatakse kala või vesiviljelustoodete veo asemel muul otstarbel;
- investeeringu koosseisu arvatud avaliku sektori halduskulused, sh järelevalve ja kontrolli teostamise eest vastutavate ametnike töötasusid, rendi-, üld- ning juhtimiskulused;
- kulutusi juriidilisteks konsultatsioonideks, raamatupidamisteenuse eest tasumiseks, patentide ja litsentside ostmiseks ning teostatavusuuringuteks, välja arvatud juhud, kui kulutused on tehtud investeeringut ettevalmistava tööna;
- kulutusi reklaamile;
- kasutatud seadmete ostmist ja paigaldamist;
- seadmete paigaldamist ilma ostmiseta;
- investeeringuid, kus kala ja vesiviljelustooteid ei kavatseta töödelda inimtoiduks (v.a investeeringud jäätmete käitlemiseks, töötlemiseks, turustamiseks);
- investeeringuid jaemüügi arendamiseks;
- kala ja vesiviljelustoodete töötlemise ettevõtte ostmist;
- investeeringuid kala ja vesiviljelustoodete käitlemiseks kalalaeva pardal.

Toetuse suurus

Käibemaks kogu investeeringult tuleb tasuda taotlejal endal!

Investeeringutoetus makstakse välja alles pärast seda, kui taotleja on investeeringu eest tasunud ja seda tõendavad dokumendid PRIA-le esitanud!

Ligse riski vältimiseks on mõistlik jätta investeeringud PRIA-lt positiivse otsuse saamise järgsesse aega.

Üks taotleja saab aastas maksimaalselt 7 823 300 krooni toetust, samas ei anta kala ja vesiviljelustoodete töötlejale toetust rohkem kui ettevõtte taotluse esitamisele eelneva aasta kuuekordse bilansimahu ulatuses. Aastate 2004–2006 jooksul saab üks taotleja investeeringutoetust kokku maksimaalselt 23 469 900 krooni. Toetuse saaja omafinantseeringu määr on 50%.

Taotluste vastuvõtt

2004. aastal võttis kala ja vesiviljelustoodete töötlemise investeeringutoetuse taotlusi PRIA keskus vastu 30. aprillist kuni 30. juunini.

2005. ja 2006. aasta taotlemisperiood ja toetuse saamise tingimused avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded, täpsemat informatsiooni on alati võimalik küsida PRIAst, mille kontaktandmed leiad leheküljelt 33.

Seadusandlus

- Põllumajandusministri määrus nr 37 "Eesti riikliku arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument aastateks 2004–2006" meetme 3.11 "Kalanduse käitlemisketi investeeringutoetuse meetmed" alameetme 3.11.1 "Kala ja vesiviljelustoodete töötlemise investeeringutoetus" tingimused" (RTL, 2004, 45, 777).

MEEDE
3.11.1

Kala ja vesiviljelussaaduste töötlemise
investeeringu toetus

Ettevõtja

Vesiviljeluse investeeringutoetus

Toetuse sisu

Vesiviljelus on veeorganismide arvukuse korrapärase täiendamine, söötmine, kaitsmine ja muu tegevus võtete abil, mis aitavad toodangut suurendada.

Jõgede- ja järvederohke Eesti pakub vesiviljeluse kasvanduste rajamiseks ja arendamiseks küllaga looduslikke võimalusi. Paraku jääb nende võimaluste kasutamine pidama investeeringurahade nappuse taha. Praegused vesiviljeluskeskused on väikese mastaabiga ja tihtipeale jääb puudu teadmistest, kuidas ja millise tehnoloogia abil seda valdkonda paremini ja tulusamalt toimivaks muuta.

Kalatööstuse poolt vaadatuna on vesiviljelus kui alternatiivne tooraine looduslikule kalale, mille töötlemine aitaks laiendada tootesortimenti ja suurendada tootmismahu. Selleks, et kalandussektori tootmismahu suurendada, toetavad Eesti riik ja Euroopa Liit investeeringuid, mis on vajalikud vesiviljeluse tehnoloogiate nüüdisajastamiseks, rajamiseks või nõuetega vastavusse viimiseks.

Toetuse saajad

Toetus on mõeldud vesiviljelusega tegelevatele või tegelema hakkavatele ettevõtjatele,

- kelle majanduslikku jätkusuutlikkust võib eeldada vähemalt viie investeeringujärgse aasta osas;
- kes täidab keskkonna- ja hügieeninõudeid või hakkab neid täitma pärast investeeringu teostamist;
- kellel ei ole riiklike maksuvõlgnevusi või maksuvõlad on ajatatud. Maksuvõla ajatamise korral peavad maksud olema tasutud kokkulepitud ajakava kohaselt;

- kelle taotlemisele eelnenud majandusaasta aruanne kajastab vähemalt 12 kalendrikuu majandustegevust või kes on füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsenud kogu taotlemisele eelneva aasta jooksul;
- kes jätkab vesiviljelustoodete tootmist vähemalt viie investeeringujärgse majandusaasta jooksul;
- kes omab kutse-, keskeri- või kõrgharidust bioloogia, zooloogia, kalanduse või kalakasvatuse alal või vähemalt üheaastast erialast töökogemust vesiviljelusega tegelevas ettevõttes või lepingut atesteeritud konsulendiga või konsulendi teenust pakkuva ettevõttega, kus on vähemalt üks täistööajaga töötav atesteeritud konsulent.
- kelle kasutuses olevad vesiviljelusehitised või piiritletud alad on juba registreeritud PRIA põllumajandusloomade ehitiste registris või registreeritakse investeeringujärgselt.

Toetuse vajalikkuse näitajad

- Eestil on suur potentsiaal vesiviljelusega tegelemiseks. Olemas on vajalikud looduslikud eeldused.
- Vesiviljelus on kalandustegevuse haru, kus on võimalik toodangu mahtu kasvatada.

Tegevused, mida toetatakse

Vesiviljeluse investeeringutoetust saab taotleda investeeringuteks, mis on vajalikud kala- ja vähikasvatuste rajamiseks ja rekonstrueerimiseks, uute tehnoloogiatega varustamiseks ja vesiviljeluse kehtivate nõuetega vastavusse viimiseks.

Toetatakse:

- investeeringuid vesiviljelusehitiste rajamiseks ja rekonstrueerimiseks. Siia kuuluvad näiteks tiikide, basseinide, kiirvoolukanalite, regulaatorite, veekogu kohandamiseks vajalike rajatiste, sisekasvatushoonete, haudemajade, kalahoidlate, piirderajatiste ehitamine ja korda tegemine.
- vesiviljelusehitiste juurde kuuluvate seadmete ostmist ja paigaldamist. Toetatavateks seadmeteks on näiteks haude-, söötmis-, veevarustus-, veepuhastus-, kala sorteerimis-, loendamis-, kaalumis-, ladustamis-, aereerimis- ja temperatuuri reguleerimise seadmed.

MEEDE
3.11.2

- vesiviljelusehitiste juurde kuuluvate juhtimissüsteemide ostmist ja paigaldamist. Siia kuuluvad näiteks hapniku mõõtmise süsteemid, happesuse mõõturid, arvuti riist- ja tarkvara.
- kalakasvatussumpade ja teisaldatavate plastikbasseinide ostmist ja paigaldamist;
- kalakasvatussumpade hooldamisseadmete (ujuvplattvormid, tõstukid, kalapumbad jms) ostmist ja paigaldamist;
- kalakasvatussumba teeninduspaatide ostmist;
- vesiviljelustoodete esmaseks töötlemiseks vajalike seadmete ja vahendite ostmist ja paigaldamist;
- vesiviljelustoodete transpordiks vajalike konteinerite (koos temperatuuri reguleerimise seadmete, aeraatorite jms-ga) ostmist ja paigaldamist;
- negatiivsete keskkonnamõjude vähendamiseks suunatud veepuhastusehitiste rajamist või rekonstrueerimist;
- veepuhastusehitistega kaasnevate vajalike seadmete ostmist ja paigaldamist;
- vesiviljelusehitiste valvesüsteemide ostmist ja paigaldamist.

Toetuse suurus

Üks taotleja saab aastas kõige rohkem 2 112 291 krooni toetust. Kolme kalendriaasta peale kokku antakse ühele taotlejale maksimaalselt 6 336 873 krooni toetust.

Seejuures võib kalakasvatussumba teeninduspaadi maksumus ulatuda kuni 400 000 kroonini ja maksimaalne kiirus 15 sõlmeni.

Omafinantseeringu määr on 50%, see tähendab, et pool vajaminevast rahast tuleb investeeringusse panna taotlejal endal. Omafinantseeringu määr võib alaneda kuni 40 protsendini, kui investeering on suunatud vesiviljelusega kaasneva keskkonnakoormuse vähendamisele ning keskkonnasäästliku tootmise tõhustamisele ja vastavate tehnoloogiate juurutamisele.

Taotluste vastuvõtt

2004. aastal võtsid PRIA piirkondlikud bürood vesiviljeluse investeeringutoetuse taotlusi vastu 30. aprillist kuni 8. oktoobrini.

2005. ja 2006. aasta taotlemisperiood ja toetuse saamise tingimused avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded, täpsemat informatsiooni on alati võimalik küsida PRIAst, mille kontaktandmed leiad leheküljelt 33.

Seadusandlus

- Põllumajandusministri määrus nr 38 "Eesti riikliku arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument aastateks 2004–2006" meetme 3.11 "Kalanduse käitlemisketi investeeringutoetuse meetmed" alameetme 3.11.2 "Vesiviljeluse investeeringutoetus" tingimused"
- "Toiduseadus" (RT I 1999, 30, 415)
- "Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seadus" (RT I 2000, 82, 526; 2004, 12, 81)
- "Loomatauditõrje seadus" (RT I 1999, 57, 598; 2004, 19, 135)

MEEDE
3.11.2

Vesiviljeluse investeeringutoetus

Ettevõtja ja avalik sektor

Kalasadamate moderniseerimine

Toetuse sisu

Eesti kalasadamate võrgustik on välja kujunenud aastasade jooksul ja on tänaseni jätkuvalt seotud traditsioonilise kalapüügiga. Enamik sadamaid asub heade kalapüügipiirkondade, kala töötlemis- ja külmutusvõimaluste vahetus läheduses. Kala vastuvõtmise, ekspordi ja impordi jaoks paiknevad sadamad üldjuhul soodsalt, muutes lihtsaks toodangu väljaveo kas siis sama sadama kaudu üle vee või mööda maanteid ja raudteid. See kehtib nii avamerepüügi sadamate kui ka rannapüügi sadamate kohta.

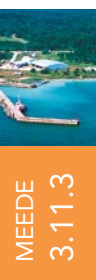
Eesti kalasadamad on tänaseks kunagiste kalurikolhooside ja riigi käest enamasti eraomandusse läinud. Kalasadamate hooldamise ja korrashoiuga tegelevadki nende praegused omanikud, kes üksnes oma jõududega ei suudaks katta sadamate investeringuvajadust. Aga investeerida tuleb, sest kalasadamad kas ei vasta üldse või vastavad vaid osaliselt kala ja kalatoodete lossimise tehnilistele, sanitaar- ja hügieeninõuetele. Paljudes sadamates puudub ka lossimiseks vajalik ja heal tasemel infrastruktuur. Ka sadamarajatised vajavad renoveerimist ja töökeskkond nüüdisajastamist.

Kui kalasadamate investeeringud täna tegemata jätta, tooks see kaasa paljude sadamate sulgemise, sest need ei vastaks sanitaarnormidele. Kui nõuded täitmata jätta, langeks kalasadamate teenuse kvaliteet ning konkurentsivõime. Sadamate sulgemisega kaasneks töökohtade vähenemine ning tööjõu äravool sisemaale.

Selleks, et kalasadamad tööle jääksid, paraneksid püütud kala vastuvõtmise tingimused ja infrastruktuur, toetavad Eesti riik ja Euroopa Liit rahaliselt kalandussektori tegevust rannikul ja maapiirkondades.

Toetuse saajad

Toetust on võimalik saada ettevõtjatel, kes on sadama omanikud või kasutajad, samuti avaliku sektori organisatsioonidel. Täpsed toetuse taotlemise ja saamise

MEEDE
3.11.3

tingimused kinnitatakse põllumajandusministri vastava määrusega, mis avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Toetuse vajalikkuse näitajad

- Eestis on umbes 100 kalasadamat: 37 traalpüügi ja 46 rannapüügi kalasadamat ning 17 sisevete sadamat Peipsi ja Võrtsjärve ääres, ehkki kõik neist ei ole veel ametlikult registreeritud.
- Eesti kalasadamate infrastruktuur ja seadmed on vananenud ega vasta enam tänastele nõuetele.

Tegevused, mida toetatakse

Kalasadamate moderniseerimiseks toetavad Eesti ja Euroopa Liit investeeringuid, mis on suunatud kalatoodete lossimise, käitlemise, ladustamise ja turustamise tingimuste parandamiseks; sadamasildade ja kaide parendamiseks ja kalalaevade teenindamiseks vajalike rajatiste ja seadmete soetamiseks. Toetust saab üksnes kalasadama või muu sadama kalandusega tegeleva osa moderniseerimiseks.

Toetatakse:

- sadamakaide ehitamist ja rekonstrueerimist;
- elektri- ja veevarustuspunktide ehitamist ja rekonstrueerimist;
- kütusetanklate ehitamist ja rekonstrueerimist;
- kalalaevade hooldamiseks ja remondiks vajalike rajatiste ehitamist ja rekonstrueerimist;
- kalurite olmehoonete või -ruumide ehitamist ja rekonstrueerimist;
- kalalaeva teenindamiseks vajalike seadmete ostmist ja paigaldamist (elektri-, veevarustus-, kütuse tankimise, laevade hooldamis- ja remondiseadmed);
- sadamaala teede ehitamist, rekonstrueerimist ja teekatete parendamist;
- kalatoodete ladustamiseks ja säilitamiseks vajalike külmhoonete, laohoonete, hulgimüügihoonete ehitamist ja rekonstrueerimist või kalavastuvõtupunktide ehitamist ja rekonstrueerimist;
- lossimiseks, käitlemiseks ja ladustamiseks vajalike seadmete ostmist ja paigaldamist;
- tõstukite, jäämasinate ja kalalaadimismasinate ostmist ja paigaldamist.

Toetust saab ka investeeringu eeltööde sooritamiseks:

MEEDE
3.11.3

- investeeringuobjekti jaoks tellitud projekteerimistöö;
- projekteerimiseks vajalik ehitusgeoloogiline ja -geodeetiline uurimistöö;
- ettevalmistav töö (toetuse taotluse ja tegevuskava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud töö või teenus, mille kohta on väljastatud arve pärast 1. jaanuari 2004 ja mille eest on tasutud enne taotluse esitamise kuupäeva).

Toetuse suurus

Käibemaks kogu investeeringult tuleb tasuda taotlejal endal!

Investeeringutoetus makstakse välja alles pärast seda, kui taotleja on investeeringu eest tasunud ja seda tõendavad dokumendid PRIA-le esitanud!

Nii mere-, järve- kui ka jõeäärsete kalasadamate moderniseerimise omafinantseeringumäär on 50%.

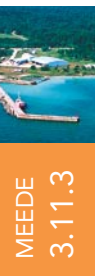
Kalasadamate nüüdisajastamise toetusteks on aastatel 2004–2006 ette nähtud peaaegu 70 miljonit krooni

Taotluste vastuvõtt

Taotlusi võtab 2005. aasta kevadel vastu Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet ehk PRIA, mille aadressi leiad leheküljelt 33. Taotluste vastuvõtmise täpne aeg avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded, täpsemat infot on alati võimalik küsida PRIAst.

Seadusandlus

- Põllumajandusministri määrus Eesti riikliku arengukava 2004–2006 meetme 3.11 "Kaladuse käitlemisketi investeeringutoetuse meetmed" alameetme 3.11.3 "Kalasadamate moderniseerimine" kasutuselevõtu tingimuste kehtestamise kohta on ettevalmistamisel.

MEEDE
3.11.3

Ettevõtja

Sisevete kalanduse investeeringutoetus

Toetuse sisu

Sisevete kalandus on maapiirkondade majanduses oluliseks sektoriks, varustades tööstust väärtusliku toorainega, millest valmivad tooted omavad head turgu kogu maailmas.

Kalandus pakub Eesti siseveekogude rannaelanikele traditsioonilist elatusviisi.

Sisevete kalanduse investeeringutoetus aitab parendada kala kvaliteeti, töö- ja tööohutustingimusi sisevete kalalaevadel ning ratsionaliseerida kalapüügi-operatsioone.

Meetme üldiseks eesmärgiks on soodustada investeeringuid sisevete kalandusse. Spetsiifilised eesmärgid on sisevete kalalaevade uuendamise ja moderniseerimise toetamine, et parendada töötingimusi ja -ohutust kalalaevadel ning püütud kala kvaliteeti. Meede aitab tugevdada kalandussektori tegevust maapiirkondades.

Toetuse saajad

Toetust saavad kutselise kalapüügiga tegelevad ettevõtjad.

Tegevused, mida toetatakse

- Sisevete kalalaevade moderniseerimine ja uuendamine.
- Selektiivsemate kalapüügi tehnoloogiate ja meetodite kasutuselevõtt kalalaevadel.

Ei toetata:

- püügivahendite ostmist; v.a juhul, kui see on seotud ELi seadusandluse muudatustega – sellisel juhul võib toetust maksta kuni kuue kuu jooksul;
- investeeringuid, mis ohustavad kalalaevastiku ja kalavarude tasakaalu.

MEEDE
3.11.4

Eeltingimused:

- Uued laevad peavad vastama kõigile ELi nõuetele (hügieen, ohutus, töötingimused, laeva jälgimissüsteem jne);
- Laevad peavad olema mõõdistatud vastavalt ELi nõuetele.
- Toetust saanud laevad võivad püüda ainult siseveekogudel.

Toetuse suurus

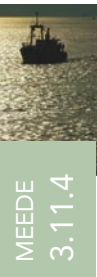
Toetust antakse kuni 50% ulatuses investeeringu maksumusest. Üks taotleja saab maksimaalselt 500 000 krooni toetust aastas ja mitte rohkem kui 1 500 000 krooni kolmel aastal kokku.

Taotluste vastuvõtt

Projektitaotlused tuleb esitada PRIA-le, kes on antud meetme rakendusüksus. Taotluste vastuvõtmise täpne aeg avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded, täpsemat infot on alati võimalik küsida PRIAst. PRIA kontaktandmed leiad leheküljelt 33. Taotlused vaadatakse läbi ja otsus langetatakse vastavalt toetuse saamise kriteeriumidele, eelistustele ja taotluste esitamise järjekorrale, lähtudes meetmele eraldatud rahalistest vahenditest. Eestipoolne kaasfinantseerimine tagatakse riigieelarvest.

Seadusandlus

- Põllumajandusministri määrus Eesti riikliku arengukava 2004–2006 meetme 3.11 "Kalanduse käitlemisketi investeeringutoetuse meetmed" alameetme 3.11.4 "Sisevete kalanduse investeeringutoetus" kasutuselevõtu tingimuste kehtestamise kohta on ettevalmistamisel.

Eraisik

Kalanduse restruktureerimisega kaasnevad sotsiaalsed meetmed

Toetuse sisu

Kuivõrd paljud kalurid kaotavad oma töö pärast kalalaevastiku plaanitavat vähendamist, pakuvad Eesti riik ja Euroopa Liit olukorra leevendamiseks ühekordset toetust kalandusest lahkuvatele kaluritele, et leevendada kalandussektori restruktureerimisega kaasnevaid ebasoodsaid sotsiaalseid ja majanduslikke mõjusid.

Toetuse saajad

Toetuse saajateks on kalurid, kes on meetme 3.9 "Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine" raames püügilt kõrvaldatud kalalaevadel töötanud vähemalt kaksteist kuud. Toetuse saaja ei või aasta jooksul pärast toetuse saamist töötada kalurina. Toetuse täpsemad tingimused selguvad pärast määruse eelnõu heakskiitmist.

Toetuse vajalikkuse näitajad

- Kuivõrd meetme 3.9 rakendamise tõttu kaotavad mitmed kalurid oma töö, on antud toetus sotsiaalseks tagatiseks (garantiiks) nende kalurite edaspidisel toimetulekul.

Tegevused, mida toetatakse

Kaluritele, kes kaotavad töö seoses meetme 3.9 rakendamisega, võimaldatakse individuaalset ühekordset toetust.

Toetuse suurus

Ühekordset toetust antakse 156 466 krooni ühe taotleja kohta.

MEEDE
3.12.1

Kalanduse restruktureerimisega kaasnevad sotsiaalsed meetmed

Taotluste vastuvõtt

Taotlusi võtab vastu Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA). Taotluste vastuvõtmise on planeeritud 2005. a teise kvartalisse. Taotluste vastuvõtmise täpne aeg avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded, täpsemat infot on alati võimalik küsida PRIAst. PRIA kontaktandmed leiad leheküljelt 33.

Seadusandlus

- Põllumajandusministri määrus Eesti riikliku arengukava 2204–2006 meetme 3.12. "Muud kalandusega seotud meetmed" alameetme 3.12.1 "Kalanduse restruktureerimisega kaasnevad sotsiaalsed meetmed" kasutuselevõtu tingimuste kehtestamise kohta on ettevalmistamisel.

MEEDE
3.12.1

Kalanduse restruktureerimisega kaasnevad
sotsiaalsed meetmed

Avalik sektor

Uute turuväljundite otsimine

Toetuse sisu

Euroopa Liiduga liitumise järel kaotasid kehtivuse Eesti kalatööstustele olulise tähtsusega vabakaubanduslepingud, samas avanevad uued turustamisvõimalused. Eesti kalatoodete konkurentsivõime säilitamiseks ja tõstmiseks on vaja meie tooteid tutvustada potentsiaalsetele tarbijatele.

Uute turuväljundite otsimise toetus valmistab ette 3.11.1 meetme raames läbiviidavat tootearendust ja soodustab turundust. Meede aitab suurendada nii vesiviljelussaaduste tarbimist kui ka erinevate turgude tarbijaelistuste määratlemist, mis võimaldab kalatööstusel ümber orienteeruda.

Toetuse saajad

Toetust võivad taotleda kalandusorganisatsioonid ja riigiadministratsioon.

Tegevused, mida toetatakse

- Reklaamikampaaniad (sh internetipõhine turundus);
- Tarbija- ja turu-uuringud;
- Messidel ja näitustel osalemine.

Toetuse suurus

Eesti riik ja Euroopa Liit toetavad uute turuväljundite otsimist 15 miljoni krooniga aastatel 2004–2006. Uute turuväljundite otsimise toetust saab sobilikeks tunnistatud tegevustele 100% ulatuses.

Taotluste vastuvõtt

Projektitaotlusi võtab vastu PRIA, kes on antud meetme rakendusüksus. Taotluste vastuvõtmise täpne aeg avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded,

MEEDE
3.12.2

täpsemat infot on alati võimalik küsida PRIAst. PRIA kontaktandmed leiad leheküljelt 33. PRIA teostab esitatavate taotluste eelkontrolli. Taotluste läbivaatamiseks ja järjestamiseks moodustatakse Põllumajandusministeeriumi juurde hindamiskomisjon, mis koosneb ministeeriumide ja sektori esindajatest. Lõpliku otsuse toetuse väljamaksmiseks teeb PRIA. Eestipoolne kaasfinantseerimine tagatakse riigieelarvest.

Seadusandlus

- Põllumajandusministri määrus Eesti riikliku arengukava 2204–2006 meetme 3.12. “Muud kalandusega seotud meetmed” alameetme 3.12.2 “Uute turuväljundite otsimine” kasutuselevõtu tingimuste kehtestamise kohta on ettevalmistamisel.

MEEDE
3.12.2

Uute turuväljundite otsimine

Toetuse saamise käik

Taotlejal tuleb üldjuhul läbi käia toetuse saamise tee, nagu seda on kujutatud Joonisel 2. Taotlemise protsessis tuleb koostada või muretseda vajalikud dokumendid, esitada need PRIA-le ja jääda ootama otsust, arvestades võimalusega, et üht või teist asja võidakse taotleja juurde kontrollima tulla. Kui saabub negatiivne otsus, tuleks mõelda, kas Sa oled valmis seda investeeringut tegema täiesti oma jõududega. Igaks juhuks tasuks PRIAst küsida, kas oma ideede teostamiseks puudujäävat raha saaks küsida mõne teise meetme või koguni mõne teise programmi raames. Selles raamatus toodud toetused on ainult osa riikliku arengukava toetustest. Lisaks riiklikule arengukavale on ju veel pindala-, maaelu arengukava (MAK), turukorraldus- ja riiklikud toetused.

PRIA-lt toetuse kohta positiivse vastuse saamise järel võid oma plaane teostama hakata. Investeeringu pead esilagu teostama täies mahus ise. Investeeringu tegemist tõestavad arved ja nende tasumist tõendavad dokumendid pead esitama PRIA-le. Enne toetuse saamist külastavad Sind ametnikud, kes kontrollivad, kas investeering on ka reaalselt tehtud. Kui kõik on korras, kannab PRIA investeeringutoetuse taotleja pangaarvele.

Toetuse kasutamise kontrollimine jätkub ka toetuse saamisele järgnevatel aastatel.

Kontaktandmed

Põllumajandusministeerium

Lai tn 39/41, Tallinn 15056,

Tel 625 6188, Faks 625 6200 pm@agri.ee www.agri.ee

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA)

PRIA peakontor, Narva mnt 3, Tartu 51009

Tel 737 1200, Faks 737 1201 pria@pria.ee www.pria.ee

Keskus ja bürood avatud: E–R, 08.00–16.30

Harju büroo

Tuleviku 3, Laagri, Saue vald 76401, Tel 679 7943, Faks 679 7942

Hiiu büroo

Mäe 2, Käina 92101, Tel 462 2816, Faks 462 2817

Ida-Virumaa büroo

Kooli 3, Jõhvi 41533, Tel 332 5710, Faks 332 5710

Jõgeva büroo

Ravila 10, Jõgeva 48306, Tel 776 2813, Faks 776 2813

Järva büroo

Tallinna 8a, Türi 72211, Tel 385 7432, Faks 383 8258

Lääne büroo

Haava 32, Haapsalu 90510, Tel 472 4268, Faks 472 4267

Lääne-Viru büroo

Võidu 38, Rakvere 44313, Tel 325 5918, Faks 325 5683

Põlva büroo

Puuri tee 1, Põlva 63308, Tel 799 3276, Faks 797 6918

Pärnu büroo

Haapsalu mnt 86, Pärnu 80041, Tel 443 1489, Faks 442 7855

Rapla büroo

Kuusiku tee 6, Rapla 79511, Tel 489 0596, Faks 489 0597

Saare büroo

Kohtu 10, Kuressaare 93812, Tel 453 1531, Faks 453 1531

Tartu büroo

Kooli 13, Tartu 50409, Tel 738 4220, Faks 738 4222

Valga büroo

Aia 17, Valga 68203, Tel 766 8521, Faks 766 8524

Viljandi büroo

Leola 15a, Viljandi 71020, Tel 435 1625, Faks 435 1625

Võru büroo

Katariina 7, Võru 65608, Tel 782 8420, Faks 782 8422

Liisingufirmad

Investeeringu tegemisel võid kasutada järgmiste liisingufirmade teenuseid:

AS Hansa Liising Eesti

Liivalaia 12, Tallinn 15039, Tel 613 1324 www.liising.ee

AS Nordea Finance Estonia

Hobujaama 4, Tallinn 10151, Tel 628 3383 www.nordeafinance.ee

AS Sampo Liising

Narva mnt 11, Tallinn 15018, Tel 630 2222 www.sampo.ee

Krediidipanga Liisingu AS

Narva mnt 4, Tallinn 15014, Tel 669 0996 www.krediidipank.ee

TBB Liisingu AS

Vana-Viru 7, Tallinn 10111, Tel 668 8070; 668 8023 www.tbb.ee

Ühisliisingu AS

Tornimäe 2, Tallinn, Tel 665 7910; 665 7911 liising.eyp.ee

Maksu- ja Tolliamet

Narva mnt 9j, Tallinn 15176, Tel 683 5700, Faks 683 5709
toll@customs.ee www.emta.ee

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS)

Liivalaia 13/15, Tallinn 10118
Tel 627 9700, 627 9400 (teenuste ja toodete info), Faks 627 9427
eas@eas.ee www.eas.ee

EASi maakondlikud arenduskeskused

Harju ettevõtlus- ja arenduskeskus

Laki 9a, Tallinn 10621, Tel 650 7975, Faks 650 7976
hedc@hedc.ee

Ida-Viru ettevõtluskeskus

Pargi 27, Jõhvi 41537, Tel 339 5610, Faks 339 5601
info@ivek.ee www.ivek.ee

Jõgevamaa arendus- ja ettevõtluskeskus

Aia 2, Jõgeva 48306, Tel 776 8060, Faks 776 8061
jogeva.evk@neti.ee

Järvamaa arenduskeskus

Rüütli 25, Paide 72713, Tel 385 2365, Faks 385 2365
arenduskeskus@jarvamv.ee

Läänemaa Arenduskeskus

Kalda 4, Haapsalu 90503, Tel 473 5538, Faks 474 4372 *info@lak.ee*

Lääne-Viru arenduskeskus

Kreutzwaldi 5a, Rakvere 44314, Tel 322 4711, Faks 322 4712
erika.paabus@l-virumv.ee

Põlvamaa arenduskeskus

Kesk 20, Põlva 63308, Tel 799 8938, Faks 799 8938 *ainjs@hot.ee*

Pärnumaa ettevõtlus- ja arenduskeskus

Akadeemia 2, Pärnu 80010, Tel 443 1269, Faks 443 1298
keskus@parnumaa.ee

Raplamaa arendus- ja ettevõtluskeskus

Tallinna mnt 14, Rapla 79513, Tel 489 4121, Faks 489 4122 *raek@raek.ee*

Saaremaa ettevõtluskeskus

Kitsas 3, Kuressaare 93814, Tel 453 3224, Faks 453 3064 *villu@saare.ee*

Sihtasutus Tuuru

Vabrikuväljak 1, Kärdla 92411, Tel 462 2802, Faks 463 2100 *aivi@tuuru.edu.ee*

Tartu Äriõuandla

Küüni 5, Tartu 51010, Tel 742 8402, Faks 742 8491 *bas@tartu.bas.ee*

Valgamaa Äriinfokeskus

Kesk 11, Valga 68203, Tel 767 9800, Faks 767 9801 *valgaevk@hot.ee*

Viljandimaa arenduskeskus

Vabaduse plats 4, Viljandi 71020, Tel 433 4146, Faks 433 4146
save@viljandimaa.ee

Võrumaa arenguagentuur

Jüri 12, Võru 65605, Tel 786 8367, Faks 786 8367 *vek@mv.werro.ee*

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja maakondlikud teabekeskused

Harju Taluliit

Aasa 1, Saku 75501, Tel 604 2499, 604 1104 htl@hot.ee

Hiiumaa Talupidajate Liit

Leigri väljak 5, Kärdla 92412, Tel 463 1191 taluliit@hiiumaa.ee

Ida-Viru Talupidajate Liit

Rakvere 27, Jõhvi 41533, Tel 337 0527, 337 1185 ivtl@estpak.ee

Jõgeva Talupidajate Liit

Aia tn 2, Jõgeva 48306, Tel 772 2389, 772 2102 jtaluliit@merit.ee

Jõgevamaa Tootjate Liit

Aia tn 2, Jõgeva 48306, Tel 772 1107 jtl@hot.ee

Järvamaa Talunike Liit

Keskväljak 10, Paide 72713, Tel 385 0555, 385 0569 taluliit@hot.ee

Haapsalu Põllumajandusliit

Metsa 44-1, Haapsalu 90505, Tel 473 4233 hplteave@hot.ee

Lääne-Viru Taluliit

Pikk 3, Rakvere 44307, Tel 322 3838 lvtl@estpak.ee

Põlvamaa Põllumeeste Liit

Jaama 83, Põlva 63308, Tel 799 2928, 799 2930 ptl@estpak.ee

Pärnumaa Talupidajate Liit

Kerese 4, Pärnu 80014, Tel 443 0923, 444 1961 taluliit@estpak.ee

Raplamaa Talupidajate Liit

Kuusiku tee 6, Rapla 79511, Tel 489 4342 raplataluliit@hot.ee

Saaremaa Talupidajate Liit

Kohtu 10, Kuressaare 93812, Tel 455 6145, 455 6971 stl@tt.ee

Tartumaa Põllumeeste Liit

Jalaka 48, Tartu 50109, Tel 736 6955, 747 0279 ttl@kodu.ee

Valgamaa Talupidajate Liit

Lai 19, Valga 68203, Tel 764 2995 vatl@estpak.ee

Viljandi Talupidajate Liit

Vabaduse plats 4, Viljandi 71020, Tel 433 3800 taluliit@matti.ee

Võrumaa Talupidajate Liit

Liiva 11, Võru 65609, Tel 782 1758 vtl@estpak.ee

Tervisekaitseinspeksioon

Paldiski mnt 81, Tallinn 10617, Tel 694 3500, Faks 694 3501
kesk@tervisekaitse.ee www.tervisekaitse.ee

Taimetoodangu inspeksioon

Teaduse 2, Saku 75501, Tel 671 2602, Faks 671 2604 www.plant.agri.ee

Keskkonnainspeksioon

Kopli 76, Tallinn 10416, Tel 696 2236, Faks 696 2237 www.kki.ee

Maakondlikud keskkonnateenistused

Harjumaa Keskkonnateenistus

Viljandi mnt 16, Tallinn 11216, Tel 672 2972, Faks 672 2972

Hiiumaa Keskkonnateenistus

Kõrgessaare mnt 18, Kärdla 92412, Tel 463 1013, Faks 462 2830

Ida-Virumaa Keskkonnateenistus

Grafovi 21, Narva 20308, Tel 357 2614, Faks 356 1414

Jõgevamaa Keskkonnateenistus

Aia 2, Jõgeva 48306, Tel 776 2410, Faks 776 2411

Järvamaa Keskkonnateenistus

Wiedemanni 13, Türi 72213, Tel 384 8689, Faks 385 7118

Läänemaa Keskkonnateenistus

Kiltsi tee 10, Haapsalu 90403, Tel 472 4729, Faks 472 4730

Lääne-Virumaa Keskkonnateenistus

Kunderi 18, Rakvere 44307, Tel 325 8400, Faks 325 8403

Põlvamaa Keskkonnateenistus

Kooli 1, Räpina 64504, Tel 799 8198, Faks 799 8191

Pärnumaa Keskkonnateenistus

Paul Kerese 4, Pärnu 80010, Tel 447 7388, Faks 447 7399

Raplamaa Keskkonnateenistus

Tallinna mnt 14, pk 5, Rapla 79513, Tel 485 5807, Faks 485 5798

Saaremaa Keskkonnateenistus

Kadaka 1, Kuressaare 93817, Tel 453 8505, Faks 453 3254

Tartumaa Keskkonnateenistus

Aleksandri 14, Tartu 51004, Tel 730 2252, Faks 730 2241

Valgamaa Keskkonnateenistus

Kesk 12, Valga 68203, Tel 766 6130, Faks 766 6128

Viljandimaa Keskkonnateenistus

Paala tee 4, Viljandi 71014, Tel 435 5610, Faks 435 5611

Võrumaa Keskkonnateenistus

Karja 17a, Võru 65608, Tel 786 8360, Faks 786 8361

Veterinaar- ja toiduamet

Väike-Paala 3, Tallinn 11415, Tel 605 1710, Faks 621 1441

vet@vet.agri.ee www.vet.agri.ee

Maakondlikud veterinaarakeskused

Ida-Virumaa Veterinaarakeskus

Pargi 25, Jõhvi 41537, Tel 337 0537, Faks 337 0580

Jõgevamaa Veterinaarakeskus

Ravila 10, Jõgeva 48306, Tel 776 0372, Faks 772 1172

Järvamaa Veterinaarakeskus

Prääma, Paide 72751, Tel 385 0487, Faks 385 1726

Läänemaa Veterinaarakeskus

Jaani 8, Haapsalu 90502, Tel 473 7238, Faks 473 7158

Pärnumaa Veterinaarakeskus

Haapsalu mnt 86, Pärnu 80041, Tel 447 1611, Faks 447 1610

Raplamaa Veterinaarakeskus

Kuusiku tee 6, Rapla 79511, Tel 485 5592, Faks 489 2590

Saaremaa Veterinaarakeskus

Kohtu 10, pk 35, Kuressaare 93802, Tel 453 1273, Faks 453 1273

Võrumaa Veterinaarakeskus

Võrumõisa tee 4a, Võru 65511, Tel 782 3490, Faks 782 4051

Valgamaa Veterinaarakeskus

Tartu mnt 79, Valga 68205, Tel 764 3693, Faks 764 1329

Viljandimaa Veterinaarakeskus

Karula, Viljandi 71024, Tel 433 5692, Faks 433 5763

Harjumaa Veterinaarakeskus

Västriku 2b, Tallinn 11312, Tel 655 2736, Faks 655 2600

Hiiumaa Veterinaarkeskus

Hiiu mnt 3, Käina 92101, Tel 462 2030, Faks 462 2031

Lääne-Virumaa Veterinaarkeskus

Neffi 2, Piira, Rakvere 44305, Tel 322 7518, Faks 322 7517

Põlvamaa Veterinaarkeskus

Puuri tee 1, Põlva 63308, Tel 799 4441, Faks 799 4099

Tartumaa Veterinaarkeskus

Põllu 13 (postiaadress: Põllu 1a), Tartu 50303, Tel 740 1208, Faks 740 0550

Maakondlikud maaparandusbürood

Harju büroo

Tuleviku 3, Laagri 76401, Tel 679 6801, Faks 679 6805

Jõgeva büroo

Ravila 8, Jõgeva 48306, Tel 776 0352, Faks 776 0351

Järva büroo

Tallinna 8, Türi 72211, Tel 385 7497, Faks 385 7497

Lääne büroo

Metsa 44, Haapsalu 90505, Tel 473 4495, Faks 473 4495

Põlva büroo

Puuri tee 1, Põlva 63308, Tel 799 8412, Faks 799 8411

Pärnu büroo

P. Kerese 4, Pärnu 80010, Tel 443 1474, Faks 443 1474

Rapla büroo

Kuusiku tee 6, Rapla 79511, Tel 485 7734, Faks 485 5308

Saare büroo

Kohtu 10, Kuressaare 93812, Tel 455 4679, Faks 455 7190

Tartu büroo

Kooli 13, Tartu 50409, Tel 742 2548, Faks 742 1609

Valga büroo

E. Enno 32, Valga 68204, Tel 764 0550, Faks 764 0167

Viljandi büroo

Leola 15a, Viljandi 71020, Tel 433 0132, Faks 433 0130

Viru büroo

Võidu 38, Rakvere 44313, Tel 325 5686, Faks 325 5687

Kasulikku lugemist

Õigusaktid

- "Struktuuritoetuse seadus" (RT I 2003, 82, 552)
- Rahandusministri 11. märtsi 2004. a määrus nr 31 "Struktuuritoetuste väljamaksmise kord" (RTL 2004, 27, 448)
- Rahandusministri 25. veebruari 2004. a määrus nr 27 "Struktuuritoetuste tagasinõudmise ja tagasimaksmise kord"
- Nõukogu määrus (EÜ) nr 1260/1999, millega nähakse ette üldsätted struktuurifondide kohta, 21. juuni 1999
- Nõukogu määrus (EÜ) nr 1257/1999 Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisefondi (EAGGF) toetuse kohta maaelu arendamiseks ning teatavate määruste muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta, 17. mai 1999
- Komisjoni määrus (EÜ) 1145/2003, 27. juuni 2003, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1685/2000 struktuurifondide kaasfinantseerimisel kehtivate abikõlblikkuse eeskirjade osas

Kasulikud viited

- Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja kodulehekülj internetis www.epkk.ee
- Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja teabevikeskuse kodulehekülj internetis www.pikk.ee
- Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kodulehekülj internetis www.eas.ee
- Keskkonnainspektsiooni kodulehekülj internetis www.kki.ee
- Maksu- ja tolliameti kodulehekülj internetis www.emta.ee
- PRIA kodulehekülj internetis www.pria.ee
- Põllumajandusministeeriumi kodulehekülj internetis www.agri.ee
- Struktuurifondide kodulehekülj internetis www.struktuurifondid.ee
- Taimetoodangu inspektsiooni kodulehekülj internetis www.plant.agri.ee
- Tervisekaitseinspektsiooni kodulehekülj internetis www.tervisekaitse.ee
- Veterinaar- ja toiduameti kodulehekülj internetis www.vet.agri.ee

Mõisted

Abikõlblikkus (Eligibility)

Üldise mõistena antud regiooni, projekti või taotleja vastavus kindlatele õiguslikult kehtestatud kriteeriumidele, mis võimaldab saada struktuuritoetust. Euroopa Komisjon määratleb abikõlblikkuse reeglid struktuurifondidest abikõlblike ehk kaasrahastatavate tegevuste ja kulutuste kohta. Abikõlblikkuse reeglid määratletakse täiendavalt siseriiklike määrustega.

Vt ka Struktuuritoetus; Euroopa Komisjon; Abikõlblik kulu; Projekti kogu abikõlblik kulu

Abikõlblik kulu (Eligible cost)

Abikõlblik kulu on kulu, mis vastab siseriiklike ja ELi õigusaktidega kehtestatud abikõlblikkuse kriteeriumidele.

Arengekava (Development plan)

Liikmesriigi poolt ettevalmistatud riiklik või piirkondlik kava struktuuripoliitika eesmärkide saavutamiseks. Sisaldab olukorra analüüsi, arenguvajaduste kaardistust, strateegiat, valitud prioriteete, nende eesmärgi ja nendega seonduvaid rahalisi vahendeid.

Vt Riiklik arengukava; Struktuuripoliitika

Aruandlus (Reporting)

Liikmesriigi poolt riikliku arengukava (RAK) rakendamise tõhusust kajastav regulaarne tegevus, mille tähtsaim väljund on arengukava aastaaruande esitamine Euroopa Komisjonile.

Vt Riiklik arengukava, RAK aastaaruanne

Audit (Audit)

Tegevus, mis jaguneb kaheks:

1. Juhtimis- ja kontrollisüsteemide audit, mille käigus hinnatakse ja analüüsitakse tulenevalt üksikasjalikust riskide hinnangust kõikide struktuuritoetuse andmise ja kasutamisega seotud asutuste ja isikute juhtimis- ja kontrollisüsteeme. See puudutab muuhulgas rakendusasutusi, rakendusüksusi ja toetuse saajaid.
2. Kuludokumentide audit – toetuse saaja ja tema projekti auditeerimine, mille käigus hinnatakse ja analüüsitakse, kas struktuuritoetuste vahendeid on kasutatud otstarbekalt ning õigusaktidega kooskõlas oleval viisil.

Auditeeriv asutus (Auditing Authority)

Struktuuritoetuse seadusega määratud asutus, mis auditeerib korraldus- ja makseasutuse, rakendusasutuste ja -üksuste ning toetuse saajate tegevust.

Eelhindamine (Ex-ante evaluation)

Arengukava analüüs ja hinnang, kas arengu oodatavad tulemused on määratletud täpselt ja adekvaatselt. Eelhindamise ülesanne on määratleda strateegia ja eesmärkide vajalikkust ning oodatava kasu realistlikkust. Arengukava eelhindamist teostavad vastava ala sõltumatud eksperdid.

Vt ka Hindamine

Eelstruktuurivahendid (Pre-Structural Instruments)

Liitumiseelse abi programmid: infrastruktuuride eelstruktuurivahend ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession); põllumajanduse ja maaelu eelstruktuurivahend SAPARD (Special Assistance Programme for Agriculture and Rural Development); Phare programm. Liitumiseelset abi oli Eestil võimalik ELilt taotleda kuni liiduga liitumiseni, mil liikmesriik võib hakata toetust saama struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kaudu.

Vt ka EL Struktuurifondid ja Ühtekuuluvusfond

Eesti riiklik arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument aastateks 2004–2006

Arengukava programmdokumendi alusel rahastatakse ajaperioodil 2004–2006 ELi struktuurifondidest kaasfinantseeritavaid projekte (lüh RAK). RAK kinnitatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

Vt ka Riiklik arengukava, Ühtne programmdokument

EQUAL

Ühenduse algatus, mis propageerib ja toetab uusi meetodeid igasuguse tööturul aset leidva diskrimineerimise ja ebavõrdse kohtlemise vastu võitlemiseks.

Vt Ühenduse algatused

Euroopa Investeeringupank (European Investment Bank – EIB)

EIB ülesandeks on pikaajaliste investeeringutega kaasa aidata Euroopa Liidu tasakaalustatud majandusliku arengu ja integratsiooni saavutamisele. Kõik ELi liikmesriigid on EIB liikmed.

Euroopa Komisjon (European Commission)

Euroopa Komisjon on Euroopa Liidu algatusõigusega organ, millel on üheaegselt täidesaatev, haldus- ja kontrollifunktsioon. Komisjon teostab järelevalvet asutamislepingute täitmise üle ning kehastab endas ühenduse huve. Komisjonil on kakskümmend sõltumatut liiget (volinikku), kaasa arvatud president ja kaks asepresidenti. Komisjon nimetatakse liikmesriikide kokkuleppel ametisse viieks aastaks. Komisjon teeb ettepanekuid ühenduse õigusaktide kohta. Komisjoni liikmeid (volinikke) abistab peadirektoraatidest ja spetsialiseeritud talitustest koosnev administratsioon, mille töötajaskond jaguneb peamiselt Brüsseli ja Luxembourgiga vahel.

Euroopa Komisjoni eelarvelistest kohustustest vabastamine (n+2 reegel)

(Decommitment; n+2 rule)

N+2 reegli järgi tuleb liikmesriigil Euroopa Komisjonile saata ühe aasta jaoks ette nähtud summa kulutamist tõendavad kuludokumendid kolmanda aasta lõpuks. Hiljem esitatud kuluaruande alusel enam raha ei eraldata ning liikmesriik jääb sellest summast ilma. "N" näitab aluseks olnud aastat. Näide: 2000. aasta detsembris võetud eelarvelised kohustused peavad olema täielikult kaetud (kulutatud) 31. detsembriks 2002 (25 kuud hiljem). Kui aga kohustus on võetud 2001. aasta jaanuaris, peavad olema kõik kulutused tehtud 31. detsembriks 2003 (35 kuud hiljem).

Vt Kuluaruanne

Euroopa Liit (EL) – European Union (EU)

Euroopa riikide ühendus, mis sai alguse Euroopa Liidu lepingu ehk Maastrichti lepingu sõlmimisega 1991. aastal.

Euroopa Liidu regionaalpoliitika (Regional policy of the European Union)

ELi regionaalpoliitika on Ühenduse liikmesriikide kasutatavate abinõude kogum, mille üldeesmärgiks on Euroopa tasakaalustatud sotsiaalmajanduslik areng. Tasakaalustatuse all mõistetakse võrdsete arengueelduste loomist kõigile ELi piirkondadele, aga samuti vabaturu majandusprotsessidest tekkivate sotsiaalsete tagasilööride leevendamist. Sellised tagasilöögid võivad oma iseloomult olla regionaalsed, hõlmates mingit kindlat piirkonda, või struktuursed, puudutades eelkõige teatud kindlaid tööstusharusid või töökohti.

Euroopa Liidu struktuurifondid (Structural Funds)

Ühenduse struktuuripoliitika elluviimiseks loodud finantsinstrumendid, mis rahastavad piirkondade arendamist vastavalt kokkulepitud programmdokumentidele (nt RAK).

Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond (Guidance section of the European Agricultural Guarantee and Guidance Fund – EAGGF)

Struktuurifond, mille tagatisosakonnast finantseeritakse ühtse põllumajanduspoliitika turegulatsiooni meetmeid ning arendusrahastust põllumajanduse ja maaelu struktuurseid ümberkorraldusi.

Euroopa Regionaalarengu Fond

(European Regional Development Fund – ERDF)

Struktuurifond, millest finantseeritakse tegevusi regioonidevaheliste erinevuste vähendamiseks, ettevõtluse toetamiseks, tehnoloogia ja innovatsioonide arendamiseks, infrastruktuuride nüüdisajastamiseks jmt.

Euroopa Sotsiaalfond (European Social Fund – ESF)

Struktuurifond, millest finantseeritakse tööturupoliitika, kutse-, täiend- ja ümberõppe meetmeid.

EUROSTAT

Euroopa Liidu Statistikaamet. Liikmesriikide statistikaasutused saavad oma riigi kohta kogutava informatsiooni edasi EUROSTATi, mis koostab selle alusel koondstatistikat Euroopa kohta ja võrdlevat statistikat liikmesriikide kohta.

Hindamine (Evaluation)

Struktuurifondidest kaasrahasutatavate programmide tulemuslikkuse analüüsimine nende kõikides aspektides. Struktuuritoetuse tõhususe hindamiseks viiakse läbi 3 hindamist: eelhindamine, vahehindamine ja järelhindamine. Hindamise käigus analüüsitakse toetuse kasutamise tulemuslikkust ning antakse soovitusi toetuse suurema mõjususe saavutamiseks. Hindamised teostatakse alati sõltumatu ja programmeerimisprotsessis mitteosalevate hindajate poolt.

Horisontaalsed e läbivad teemad (Horizontal themes)

Teemad, mis on strateegiliselt olulised kõikide ELi programmide ja sotsiaal-majanduslike projektide elluviimisel – säästev areng, võrdsed võimalused, infoühiskond ja innovatsioon.

Indikaator ehk näitaja (Indicator)

Nähtusi lihtsustav näitaja arengukava, meetme ning projekti seireks ja hindamiseks. Mõõdab arengukava, meetme või projekti edusamme, seatud eesmärgi tulemuslikkust, kehtestatud saavutustasemetete realistlikkust, projekti plaani rakendumist või ebaõnnestumist.

Vt Projekti seire; Saavutustase

Innovatiivsed meetmed (Innovative measures)

Struktuurifondide kaudu antava toetuse vorm ja eraldi finantsinstrument ELi regionaalpoliitika teostamiseks. Tegevuste eesmärgiks on pakkuda rahalist toetust tehnoloogia- ja innovatsioonialaste oskuste arendamiseks ning infoühiskonna edendamisele suunatud projektidele.

INTERREG

Ühenduse algatus ehk initsiatiivprogramm piireületava koostöö arendamiseks. Programm toetab eriti piiriäärseid regioone ning edendab koostööprojekte liikmesriikide vahel.

Vt Ühenduse algatused

ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession)

Euroopa Liidu eelstruktuurivahend ja liitumiseelse abi programm, mille eesmärgiks on aidata kandidaatriikide keskkonna ja infrastruktuuri valdkondi viia lähemale Euroopa Liidus kehtivatele standarditele. Programm on suunatud eelkõige suuremate keskkonna- ja transpordiprojektide kaasfinantseerimisele.

Juhtkomisjon

Vt prioriteedi juhtkomisjon; meetme juhtkomisjon

Järelhindamine (Ex post evaluation)

Järelhindamisel hinnatakse eraldatud rahaliste vahendite kasutamist, osutatud abi tõhusust, tulemuslikkust ja mõju ning tehakse järelhinnamajandusliku ning sotsiaalse ühtekuuluvuse poliitika kohta. Järelhindamisel hinnatakse arengukava rakendamist soodustavaid ja takistavaid tegureid ning saavutusi ja tulemusi, sh jätkusuutlikkust. Kasutades seireandmeid, võrreldakse püstitatud eesmärgid ja tegelikult saavutatud tulemusi.

Vt Hindamine

Kaasfinantseering (Co-financing)

Finantseering, mille on teinud teised projekti rahastajad lisaks struktuuritoetusele ja toetuse saaja poolt tehtud omafinantseeringule. Kaasfinantseeringu hulka arvestatakse vaid kaasfinantseerija poolt tehtud abikõlblikud kulutused.

Vt ka Struktuuritoetus; Omafinantseering

Kalanduse Arendusrahastu (Financial Instrument for Fisheries Guidance – FIFG)

Struktuurifond, mis on loodud kalandusega seotud ümberkorralduste toetamiseks

Kohapealne kontroll (On-the-spot verification)

Tegevus, mille käigus teostatakse kontrolli toetuse saaja juures eesmärgiga veenduda struktuuritoetuse vahenditest rahastatud teenuste, objektide ja asjakohase dokumentatsiooni reaalses olemasolus.

Kontrolljälg (auditi jälg) (Audit trail)

Tõendav dokumentatsioon peab olema selge ja kättesaadav kõikidel juhtimistasanditel ning seda kontrollivad selleks volitatud ametnikud. Auditeeritava projekti teostaja peab tagama projekti rakendamisel tehtud kulutusi tõendava dokumentatsiooni piisava üksikasjalikkuse ja kättesaadavuse.

Vt ka Audit

Kontsentreeritus (Concentration)

Struktuurifondide rakendamise põhimõte, mille edendamine tagatakse temaatiliselt (toetusprogrammid keskenduvad teatavatele prioriteetsetele eesmärkidele) ja geograafiliselt (toetus keskendub konkreetsetele geograafilistele piirkondadele või regioonidele).

Korraldusasutus (Managing Authority)

Riiklik asutus, mille ELi liikmesriik on määranud struktuurifondide üldmääruse alusel ELi struktuuriabi vahendamist korraldama. Korraldusasutusel lasub üldvastutus struktuuritoetuse rakendamise, sh arengukava nõuetekohase rakendamise, kontrolli jm eest.

Kuluaruanne (Declaration of expenditure)

Makseasutuse poolt üldjuhul 3 korda aastas Euroopa Komisjonile saadetav

deklaratsioon, mis kajastab struktuuritoetuse raames tehtud väljamakseid. On aluseks Euroopa Komisjonist raha taotlemisel.

Vt Struktuuritoetus

LEADER

Ühenduse algatus ehk initsiatiivprogramm, mis on suunatud maapiirkondade integreeritud arengu toetamisele.

Vt Ühenduse algatused

Lisanduvus (Additionality/Added value)

Põhimõte, et ELi toetus ei asenda riigi enda finantseeringuid (investeeringuid), s.t EL kaasfinantseerib programme täiendava allikana lisaks liikmesriigi eelarvele ja erasektorile. Liikmesriigi kaasfinantseering peab jääma mahult vähemalt sama suureks, kui see oli enne ELi poolse toetuse eraldamist. Lisanduvus tähendab toetuse taotlejale nõuet tõendada, et ilma struktuuritoetuseta ei oleks tema projekti võimalik ellu viia.

Lähimus (Subsidiarity)

Põhimõte, mille eesmärgiks on tagada:

- a) et otsustamine toimuks nii kodanikulähedaselt kui võimalik;
- b) et ühenduse tasandil võetavad meetmed oleksid õigustatud riigi, regiooni või kohaliku tasandi võimalusi arvestades. Selle põhimõtte kohaselt ei rakenda Euroopa Liit meetmeid, kui need ei ole tõhusamad kohaliku tasandi meetmetest (välja arvatud valdkondades, mis kuuluvad tema ainupädevusse).

Maaelu arendamine (Rural Development)

Maaelu arendamine on tihedalt seotud ühise põllumajanduspoliitikaga ja tööhõive toetamise meetmetega. Maaelu arendamisest on saanud põllumajanduspoliitika teine tugisammas. Põllumajandustegevuse ja põllumajanduse ümberkorraldamisega seotuna on selle eesmärk eelkõige:

- moderniseerida talusid, ühistuid jm;
- tagada toodete nõuetele vastavus ja kvaliteet;
- tagada põllumajandustootjaile õiglane ja stabiilne sissetulek;
- lahendada keskkonnaprobleeme;
- luua lisa- või alternatiivtöökohti, et peatada inimeste lahkumine maapiirkondadest ning tugevdada maapiirkondade majanduslikku ja sotsiaalset arengut;
- parandada elu- ja töötingimusi ning edendada võrdseid võimalusi.

Majandus- ja sotsiaalarengu ühtlustamise poliitika (Economic and Social Cohesion policy)

Euroopa Liidu poliitika üks alustalasid ja struktuurifondide toetuse peaesmärk. Osutamaks, kuidas riik kavatseb edendada oma konkurentsivõimet ja vähendada sotsiaalmajanduslikke erinevusi võrdluses

ELi keskmisega, on vajalik selge strateegia olemasolu, mistõttu on iga liikmesriik kohustatud koostama riikliku arengukava.

Vt Riiklik arengukava; Ühtne programmdokument

Makseasutus (Paying Authority)

Riiklik asutus, mille ELi liikmesriik on määranud struktuurifondide üldmääruse alusel selleks, et taotleda Euroopa Komisjonilt ELi struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi vahendeid, teha toetuse väljamakseid ja kinnitada tehtud kulud. Makseasutuse ülesandeid Eestis täidab Rahandusministeerium.

Meede (Measure)

Arengukavas nimetatud prioriteedi eesmärkide saavutamise abinõu. Meetmeks võib olla üks toetusseem, rühm toetusseeme (sel juhul jagatakse meede osadeks) või lihtsalt rahaliste toetuste kogum, millel on sama eesmärk.

Meetme juhtkomisjon (Working group at Measure level)

Meetme juhtkomisjonide koosseis määratakse kindlaks vastava prioriteedi rakendusasutuse ministri käskkirjaga. Juhtkomisjonide koosseis on avalik.

Meetme rakendusasutus (Intermediate Body at Measure level)

Meetme rakendamise eest vastutav Vabariigi Valitsuse poolt määratud ministeerium, mis vastutab meetme eesmärkide saavutamise eest.

Mõjunäitajad (Impact indicators)

Näitajad, mis osutavad programmi rakendamisel saavutatud pikaajalistele mõjudele. Sellised mõjud ei ole otseselt seotud toetuse saajate või kasutajatega, vaid puudutavad laiemat elanikkonda.

NUTS (Nomenclature of Territorial Statistical Units)

Viitasetimeline võrreldavate territoriaalüksuste jaotusklassifikatsioon nii regionaalstatistika tootmiseks kui ka ELi struktuuripoliitika eesmärkide sihtpiirkondade määratlemiseks.

Omafinantseering (Self-financing)

Toetuse saaja panus projekti. Omafinantseeringu hulka arvestatakse vaid toetuse saaja poolt tehtavad abikõlblikud kulutused.

Vt Kaasfinantseering

Partnerlus (Partnership)

ELi struktuurifondide programmide elluviimisel jälgitav põhimõte, mille järgi osalevad nende programmide väljatöötamisel, elluviimisel, seires, hindamisel ja kontrollis riigi, regiooni ning kohaliku omavalitsuse ametiasutused, sotsiaalsed partnerid ja huvigrupid. Liikmesriik peab tagama asjaomaste partnerite osaluse programmeerimise eri tasanditel ja etappides.

Vt Sotsiaal-majanduslikud partnerid

Phare programm (Phare Programme)

Kandidaatriikidele suunatud eelstruktuurivahend, mille sihiks on kiirendada nimetatud riikide sotsiaal-majanduslikku arengut, tõsta üldist

administratiivset suutlikkust ning toetada seaduste harmoneerimist ELi seadusandlusega.

Prioriteet (Priority)

Arengueelistus ehk toetusvaldkond, mis sisaldub liikmesriigi poolt Euroopa Komisjonile esitatud ja Komisjoni poolt heakskiidetud arengukavas (programmdokumendis). Prioriteediga on seotud kindlaksmääratud eesmärgid ja rahalised vahendid.

Vt ka Meede

Prioriteedi juhtkomisjon (Priority working group)

Prioriteedi juhtkomisjonide koosseis määratakse kindlaks vastava prioriteedi rakendusametuse ministri käskkirjaga. Juhtkomisjonide koosseis on avalik.

Prioriteedi rakendusamet (Intermedieate Body at Priority level)

Prioriteedi rakendamise eest vastutav Vabariigi Valitsuse poolt määratud ministeerium, mis vastutab prioriteedi eesmärkide saavutamise eest.

Programmeerimine (Programming)

Mitmeetapiline organiseerimis-, otsustamis- ja rahastamisprotsess, millega rakendatakse ühenduse ja liikmesriikide mitmeaastast ühist programmi konkreetsete arengukavade alusel liikmesriikide arengueesmärkide saavutamiseks.

Programmilisus (Programming)

ELi regionaalpoliitika ja struktuurifondide rakendamise tähtsaim printsiip, mille põhielemendiks on perspektiivitundega koostatud strateegilised arengukavad, mis hõlmavad kõikide poliitikate raames antud regioonis teostatavaid tegevusi. ELi mitmeaastased ja sünkroniseeritud programmiperioodid on 1994–1999 ja 2000–2006. Järgmine periood hõlmab ajavahemikku 2007–2013.

Programmitäiend (Programme Complement)

Dokument, mis sisaldab arengukava üksikasju meetme tasandil. Dokumendi koostab liikmesriik või korraldusamet pärast arengukava (programmdokumendi) koostamist. Programmitäiend on programmeerimise osa, milles vastutus arengukava sisu ja eesmärkide kvantifitseerimise (numbriliselt väljendatud saavutuseesmärgid) eest meetmete tasandil lasub liikmesriigil.

Vt ka Saavutustase

Projekt (Project)

Toetuse taotluses kirjeldatud tegevus, mille teostamiseks toetus taotletakse. Toetatav projekt on kindla eesmärgi, tähtaja ja eelarvega toetuse saaja poolt elluviidav tegevus.

Vt ka Toetuse taotlus; Toetuse saaja

Projekti eelarve (Project budget)

Struktuuritoetuse taotleja poolt koostatav kava, mis sisaldab projekti kõiki

finantseerimisallikaid, sh struktuuritoetuse vahendeid. Projekti eelarves peavad kajastuma vaid abikõlblikud kulud. Abikõlbmatud, kuid projektiga seonduvad kulud peab toetuse saaja kandma omal riisikol ja projekti eelarve väliselt.

Vt Struktuuritoetus

Projekti kogu abikõlblik kulu (Total eligible project cost)

Kulutused, mille moodustavad struktuuritoetus, toetuse saaja omafinantseering ja kaasfinantseering kokku.

Vt Struktuuritoetus, Omafinantseering; Kaasfinantseering

Projekti progressi aruanne (Project progress report)

Toetuse saaja poolt rakendusüksusele esitatav aruanne, mis kajastab informatsiooni aruandmise ajahetkeks projekti tegevustega saavutatud tulemuste kohta. Projekti aruande koostamise aluseks on seejuures projektitaotlusvormis püstitatud saavutustasemed.

Vt ka Projekti seire; Saavutustasemed; Seirenäitajad

Projekti seire (Project monitoring)

Järjepidev projekti käiku puudutavate andmete kogumine eesmärgiga saada infot projekti edukuse kohta ning suurendada selle tulemuslikkust. Seda teostab rakendusüksus veendumaks projekti tegevuste toimumises ja tõhususes.

Rahastamistabelid (Financial tables)

Programmdokumendis sisalduv rahastamiskava, mis näitab struktuuritoetuste jagunemist struktuurifondide kaupa aastate, prioriteetide ning finantseerimisallikate lõikes.

RAK aastaaruanne (Annual Implementation Report)

Liikmesriigi korraldusasutuse poolt Euroopa Komisjonile kalendriaasta lõpule järgneva kuue kuu jooksul esitatav iga-aastane rakendamise aruanne. Aruanne sisaldab muuhulgas informatsiooni abi rakendamise seisukohast oluliste muutuste kohta üldistes tingimustes; prioriteetide ja meetmete rakendamise tulemuslikkuse, toetuste kasutamise ulatuse, sihipärasuse jm kohta. Aruanne peab olema eelnevalt seirekomitee poolt läbi vaadatud ja kinnitatud.

Rakendusüksus (Implementing Agency)

Rakendusüksus on Vabariigi Valitsuse määratud riigiasutus või eraõiguslik juriidiline isik, kelle ülesannete hulka kuuluvad muuhulgas toetuse taotluste menetlemine, toetuse rahuldamise otsuse alusel toetuse väljamaksmise jaoks vajalike dokumentide vormistamine ja makseasutusele edastamine ning projektidele eraldatud toetuse seire teostamine.

Rakendamise piirkond (Eligible area)

Territoorium, piirkond või regioon, mis vastab ELi struktuuripoliitika teatud eesmärgi kriteeriumidele ja millele struktuuritoetus on suunatud.

Region (Region)

Teatud ELi struktuuripoliitika eesmärgile vastav sihtala, mida iseloomustab selle regiooni spetsiifiline olukord.

Riigiabi (State aid)

1. Euroopa Ühenduse silmis on riigiabi liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi ning on ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikide vahelist kaubandust.
2. Konkurentsiseaduse järgi riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse poolt või nende vahenditest otseselt või kaudselt ükskõik missugusel kujul antav soodustus, mis moonutab või võib moonutada konkurentsi, soodustades mõnda ettevõtjat või mingite kaupade tootmist või müüki. Riigiabi võib olla rahaline abi, võlgade kustutamine, laenude andmine soodsamatel tingimustel kui tavaliselt teistele ettevõtjatele jm.

Riigiabi programm (State aid scheme)

Abiprogramm, mille aluseks on igasugune õigusakt või leping, millest tuleneb riigiabi andja võimalus anda riigiabi õigusaktis või lepingus eelnevalt kindlaks määratlemata ettevõtjatele ühe eesmärgi või sarnaste eesmärkide saavutamiseks.

Riiklik arengukava (RAK) (National Development Plan)

Rahalisi vahendeid, organisatsioone ja inimressusse koondav ühtse eesmärgi ja kindla tähtajaga tegevuste kogum. Riikliku arengukavaga määratakse toetamist vajavad prioriteetsed valdkonnad juhul, kui ELi struktuuripoliitika eesmärk 1. sihtalas on liikmesriik tervikuna.

Vt Eesti riiklik arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument aastateks 2004–2006

Riiklik tööhõive tegevuskava (National Employment Action Plan)

Osa Euroopa tööhõivestrateegiast. Liikmesriigi poolt igal aastal koostatav riiklik tegevuskava, milles kirjeldatakse, kuidas liikmesriik kavatses saavutada aastastes tööhõivesuunistes sätestatud eesmärgid.

Vt Tööhõivesuunistes

Saavutustase (Target)

Programmi, meetme või projekti näitajate suhtes kehtestatud arvilised eesmärgid, mida kavatsetakse vastavalt programmi, meetme või projekti rakendamise lõpptulemusena saavutada. Saavutustasemed on vajalikud struktuuritoetuse kasutamise seireks ja hindamiseks. Näide: 2004. a algav koolitusprojekt viib läbi erinevaid kursusi töötute ümberõppeks. Projekti tulemusena peaks 18 kuud pärast projekti lõppemist olema edukalt tööle rakendunud 65% kõigist kursustel osalenutest. Projektis kehtestatud saavutustase 2005. a lõpuks on seega nimetatud osakaal kursustel osalenute

koguarvust.

Vt ka Indikaatorid e näitajad; Seire; Projekti seire

SAPARD (Maaelu ja Põllumajanduse Arendamise Programm)

(Special Assistance Programme for Agriculture and Rural Development)

Ajavahemikul 2000–2006 Kes- ja Ida-Euroopa maade põllumajandusele ja maaelule antava erakorralise liitumiseelse abi programm, mille rakendamise aluseks on kandidaatriikide poolt koostatav Maaelu Arengu Kava. SAPARDi prioriteetsed abinõud on suunatud põllumajanduse konkurentsivõime tugevdamisele, maaelu ja maaettevõtluse arendamisele ning maainfrastruktuuri väljaarendamisele.

Vt Eelstruktuurivahendid

Seire (Monitoring)

Pidev toetuste kasutamisega seotud tegevus, mille tulemusena tagatakse arengukava, meetme või projekti tulemuslik ja kvaliteetne rakendamine.

Vt ka Projekti seire

Seirekomisjon (Monitoring Committee)

Programmi seiret teostav komisjon, mis jälgib, kas arengukava rakendamine on tulemuslik, mõjus ja kvaliteetne. Seirekomisjoni moodustamise eest vastutab liikmesriigi korraldusasutus, juhindudes seejuures partnerlusprintsipiist ning naiste ja meeste võrdse esindatuse põhimõttest. Seirekomisjon vastutab struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi toetuse kasutamise üldise tulemuslikkuse ja kvaliteedi eest.

Seirenäitajad (Monitoring indicators)

Seirenäitajad on seotud vastava ELi toetuse eripära ja eesmärkidega ning asjaomase liikmesriigi ning vajaduse korral selle piirkondade sotsiaalmajandusliku, struktuurilise ja keskkonna olukorraga. Korraldusasutus ja seirekomisjon teostavad seiret füüsiliste ja finantsnäitajate alusel, mis on täpsustatud arengukavas või programmitäiendis.

Vt ka Väljundnäitajad, Tulemusnäitajad, Mõjunäitajad

Sekkumisvaldkonnad (Fields of intervention)

Struktuurifondide üldmääruse artikkel 36 järgi on fondide sekkumisvaldkondade nimekirj, mida Euroopa Komisjon kasutab oma struktuurifondide alase tegevusega seotud aruandluse tagamiseks. Informatsioon kategooriate kaupa võimaldab Euroopa Komisjonil saavutada erinevate poliitikate eesmärgi ning paremini rahuldada teiste institutsioonide, liikmesriikide ja avalikkuse infovajadusi.

Sihtala 1 (eesmärgi 1 sihtala) (Objective 1)

ELi struktuuripoliitika eesmärk: arengus mahajäänud piirkondade arengu ja struktuurilise kohandamise edendamine. Vastav toetus on suunatud regioonidele, kus SKP (GDP) ühe elaniku kohta on madalam kui 75% ELi keskmisest (NUTS II taseme järgi).

Sihtala 2 (eesmärgi 2 sihtala) (Objective 2)

ELi struktuuripoliitika eesmärk: Struktuurilisi raskusi kogevate piirkondade majandusliku ja sotsiaalse ümberkorraldamise toetamine.

Sihtala 3 (eesmärgi 3 sihtala) (Objective 3)

ELi struktuuripoliitika eesmärk: Haridus-, koolitus- ja tööhõivepoliitika ning süsteemide kohandamise ja nüüdisajastamise toetamine.

Sihtala 3 Inimressursi arendamise viiteraamistik

(Objective 3 Policy frame of reference)

Dokument, milles kirjeldatakse tööhõiveks ja inimressursside arendamiseks antava abi tausta iga liikmesriigi territooriumil ja millega tehakse kindlaks antava abi seosed riikliku tööhõivealase tegevuskava prioriteetidega.

Sihtgrupp/sihtrühm (Target group)

Mistahes meetmes ja projektis defineeritav kasusaajate rühm (füüsilised ja juriidilised isikud), kelle olukorra parandamisele struktuuritoetus on otseselt suunatud.

Sisemajanduse koguprodukt (Gross Domestic Product – GDP)

Mingi perioodi jooksul riigi majandusterritooriumil tootmise tulemusel lisandunud väärtus. Teisisõnu, SKP on toodetud kaupade ja teenuste väärtus, millest on maha arvatud tootmissisendina tarbitud kaupade ja teenuste väärtus, sh kütuse-, elektri- ja reklaamikulud, makstud üürid.

Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine (Gender mainstreaming)

Põhimõte, mis tähendab kõikide poliitikate, tegevuskavade ning meetmete naistele ja meestele avaldatava mõju süstemaatilist arvestamist nende poliitikate, tegevuskavade ja meetmete kavandamise, elluviimise, seire ning hindamise etappidel. See sisaldab ka täiendavate võrdõiguslikkuse edendamisele ning naiste tööturul osalemise võimaluste parandamisele suunatud erimeetmete kavandamist, rakendamist, seiret ja hindamist.

Sotsiaalmajanduslikud partnerid (Social and economic partners)

Arengukava koostamise käiku kaasatavad partnerid ja huvigruppide esindajad piirkondlikest ja kohalikest asutustest, majanduspartnerid, töösuhte pooled jne. Sotsiaal-majanduslikud partnerid jagunevad 3 üldisemasse rühma: kohalike omavalitsuste ja maavalitsuste esindajad, erialaliidud ning mittetulundusühingud ja sihtasutused.

Vt Partnerlus

Strateegia (Strategy)

Prioriteetsete toetusvaldkondade kirjeldust koondav arengukava osa. Sisaldab kava üldeesmärke, prioriteete ning valitud strateegia põhjendust prioriteetsete tegevuste kirjeldamise kaudu. Strateegia hõlmab ka arengukava oodatavaid tulemusi.

Struktuuripoliitika (Structural policy)

Katusermin ELi poliitikate kohta, mida rahastatakse struktuurifondide, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Investeeringuspanga kaudu.

Struktuuritoetus (Structural Support)

Riigi poolt antav rahaline abi, mida kaasrahastatakse Euroopa Liidu struktuurifondidest, sh Euroopa Ühenduse algatuste Interreg ja Equal raames, ja Ühtekuuluvusfondist. Struktuuritoetus jaguneb: a) Euroopa Liidu toetus – ELi struktuurifondidest, sh Euroopa Ühenduse algatuste Interreg ja Equal raames, ja Ühtekuuluvusfondist eraldatav struktuuritoetuse osa; b) Riigieelarveline toetus – struktuuritoetuse osa, mis kantakse riigikassast koos ELi rahaga otse toetuse saajale.

Struktuurivahenditeks ettevalmistumise eriprogramm

(Special Preparatory Programme)

Phare abiprogramm, mille eesmärgiks on arendada välja vajalikud uued struktuurid ja protseduurid Eestis valitsuse tasandil (keskparaadi, kohalike omavalitsuste ja sotsiaalsete partnerite tasandil) tagamaks struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi tõhus ning efektiivne juhtimine.

SWOT-analüüs (SWOT)

Riiklikku sekkumist eeldava valdkonna peamiste tugevuste (strengths), probleemide (weaknesses), võimaluste (opportunities) ja ohtude (threats) analüüs. Analüüsis käsitletavad tugevad ja nõrgad küljed on seotud sisemiste tingimustega, seevastu võimalused ja ohud väliste tingimustega, mida ei saa otseselt mõjutada, kuid mida tuleb sobivate strateegiate määramisel teguritena arvesse võtta. Analüüsimeetodit on võimalik kasutada mistahes poliitika, programmi, meetme või projekti kavandamisel eesmärgiga sobitada planeeritavad tegevused antud kontekstiga.

Säästev areng /jätkusuutlik areng (Sustainable development)

Sihipäraselt suunatud areng, mis tagab inimeste elukvaliteedi paranemise kooskõlas loodusvarade olemi ja ökosüsteemide taluvusvõimega. Säästev areng taotleb tasakaalu sotsiaalsfääri, majanduse ja keskkonna vahel ning täisväärtusliku ühiskonnaelu pikaajalist jätkumist praegusele ja järeltulevatele põlvetele (Agenda 21).

Tegevus (Activity /Operation)

Toetuse saaja poolt elluviidav projekt või tegevus.

Tegevuskava (Action Plan)

Kava, mis määratleb prioriteetsed tegevused, mis puudutavad riiklikku või valdkondlikku poliitikat.

Tehniline abi (Technical Assistance)

Struktuurifondidest rahastatav programmi eelarve osa (kuni 0,25% oma

iga-aastastest vastavatest vahenditest), millest rahastatakse programmi tohusaks rakendamiseks vajalikke ettevalmistus-, seire-, hindamis- ja kontrollimeetmeid, samuti teavitusalaseid tegevusi.

Tagasimaksud (Recovery)

Toetuse saajalt tagasinõutav summa, kui on avastatud toetuse kasutamise reeglite rikkumine.

Toetuse saaja (Final recipient)

Toetuse saaja on juriidiline isik või asutus, kelle esitatud taotlus toetuse saamiseks on ettenähtud korras rahuldatud.

Toetuse taotleja (Applicant)

Toetuse taotleja on juriidiline isik või asutus, kes on esitanud taotluse toetuse saamiseks.

Toetuse taotlus (Application)

Struktuuri-toetuse saamiseks toetuse taotleja poolt rakendusüksusele esitatav vormikohane taotlus (ka: projektitaotlus).

Vt Toetuse saaja, Struktuuri-toetus

Toetuse taotluse rahuldamise otsus (haldusotsus)

Toetuse taotluse hindamise põhjal tehtav otsus toetuse taotluse ja taotleja vastavaks tunnistamise kohta. Taotluse rahuldamise otsuses (rahastamisotsus) täpsustatakse toetuse saaja kohustused. Otsus vormistatakse haldusaktina.

Tulemusnäitajad (Result indicators)

Näitajad, mis iseloomustavad programmi, meetme või projekti tulemusel loodud kasu või hüve ja mis on mõõdetavad vahetult pärast programmi, meetme või projekti lõppemist. Tulemusnäitajad on nt koolitusel osalenud töötute tööerakendumise määr (%); vähenenud liiklusõnnetuste arv; ettevõtte käibe kasv jne.

Tööhõivesuunised (Employment guidelines)

Tööhõivesuunised on Euroopa Liidu tööhõivestrategie üks osa. Igal aastal annab Euroopa Komisjon liikmesriikidele hulga suuniseid Euroopa tööhõivestrategie rakendamiseks järgitavate põhimõtete osas, millest juhindub riiklik tööhõive tegevuskava.

URBAN

Ühenduse algatus ehk initsiatiivprogramm, mis on suunatud probleemsete linnaliste piirkondade arendamisele.

Vahehindamine (Mid-term evaluation)

Vahehindamise käigus kontrollitakse eelhindamist silmas pidades ja vastavalt seire käigus kogutud andmete abil esialgseid tulemusi, nende asjakohasust ja eesmärkide saavutamise ulatust. Vahehindamisel hinnatakse ka andmete aluseks olevate indikaatorite kvaliteeti ja asjakohasust. Samuti

hinnatakse rahaliste vahendite kasutamist ning järelevalvet ja rakendamist.
Vt Hindamine

Väljamakse taotlus (Payment claim)

Toetuse saaja poolt projekti elluviimise käigus rakendusüksusele esitatav vormikohane dokument. Samas ka taotlus, mille rakendusüksus omakorda esitab makseasutusele toetuse väljamakse tegemiseks toetuse saajale.

Väljundnäitajad (Output indicators)

Projekti tegevustega kõige otsesemalt seotud näitajad, mis väljendavad tegevuse abil saavutatud tulemust. Väljundnäitajad on füüsiliselt mõõdetavad indikaatorid (nt ehitatud tee pikkus/km; koolitatud inimeste arv, toetatud ettevõtete arv jne).

Ühenduse abi raamkava (Community Support Framework – CSF)

Pärast liikmesriigi esitatud kava hindamist kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga Euroopa Komisjoni poolt heakskiidetud dokument, mis sisaldab fondide ja liikmesriigi strateegiat ning tegevusprioriteete ja nende eesmärgi; kajastab fondide toetust ja muid rahalisi vahendeid. Liikmesriigid esitavad riikliku arengukava Ühenduse abi raamkava vormis juhtudel, kui EList taotletav toetusmaht antud programmeerimisperioodiks ületab 1 miljardi euro piiri.

Vt ka Ühtne programmdokument

Ühenduse algatused

Euroopa Ühenduse algatused ehk initsiatiivprogrammid EQUAL, INTERREG, LEADER ja URBAN

Ühenduse õigustik (Acquis communautaire)

Euroopa Liidu raames kõiki liikmesriike siduvate õiguste ja kohustuste kogum. Pidevalt täieneva õigustiku moodustavad:

- lepingute sisu, põhimõtted ja poliitilised eesmärgid; lepingute rakendusaktid ja Euroopa Kohtu praktika (pretsedendiõigus);
- Euroopa Liidu deklaratsioonid ja resolutsioonid; ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud meetmed;
- justiits- ja siseküsimustega seotud meetmed;
- ühenduse sõlmitud rahvusvahelised lepingud ja liikmesriikide omavahelised lepingud Euroopa Liidu tegevusvaldkondades. Enne Euroopa Liiduga liitumist tuleb kandidaatriikidel ühenduse õigustik tervikuna üle võtta. Tulevaste liikmesriikide ettevalmistusi liitumiseks jälgides uurib Euroopa Komisjon koos kandidaatriikidega, millisel määral nende õigusaktid vastavad ühenduse õigustikule.

Ühine põllumajanduspoliitika (Common Agricultural Policy)

Ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) kuulub ühenduse ainupädevusse. Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 33 kohaselt on selle eesmärkideks

tagada Euroopa tarbijatele mõistlikud hinnad ja põllumajandustootjatele õiglane sissetulek, eelkõige põllumajanduse ühise turukorralduse kehtestamise ning ühtsete hindade, finantssolidaarsuse ja ühenduse sooduskohtlemise põhimõtete kohaldamise abil. Alates 1992. a reformist on suund võetud ületootmise vähendamise ja keskkonnasõbralikuma toomise suunas. ÜPP on Euroopa Liidu poliitika tähtsamaid valdkondi (põllumajanduskulutused moodustavad umbes 45% ühenduse eelarvest).

Ühtekuuluvusfond (Cohesion Fund)

Kõige vaesemate liikmesriikide arengu kiirendamiseks loodud finantsinstrument. Toetab hädavajalikke suuremahulisi investeeringuid transpordisüsteemide ja keskkonnakaitse viimiseks ELis üldiselt vajalikule tasemele.

Ühtne programmdokument (Single Programming Document – SPD)

Liikmesriigi poolt koostatav ja Euroopa Komisjoni poolt kinnitatav dokument, mis sisaldab fondide ja liikmesriigi strateegiat ning tegevusprioriteete ja nende eesmärgi; kajastab fondide toetust ja muid rahalisi vahendeid. Ühtse programmdokumendina esitatakse sellised Sihtala 1 alla kuuluvad programmid, mille rahaeraldised on väiksemad kui 1 miljard eurot või ei ületa seda oluliselt.

Vt Ühenduse abi raamkava

Vt ka Riiklik arengukava; Eesti riiklik arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument aastateks 2004–2006

Üleeuroopaline Transpordivõrgustik (Trans-European Transport Network)

TEN-võrgustik on EL liikmesriike ühendav transpordivõrgustik. Ühenduse asutamislepingu artiklite 154, 155 ja 156 kohaselt on EL kohustatud "suurendama nii riiklike transpordivõrkude koostalitlusvõimet kui ka soodustama ligipääsu nendele võrgustikele". TEN-võrgu projekte toetab Ühtekuuluvusfond.

Vt Ühtekuuluvusfond

Koostas	<i>Põllumajandusministeeriumi Avalike ja välissuhete osakond</i>
Fotod	<i>Põllumajandusministeerium, Peipsi Grupp, Hiiu Kalur, Vahur Võrel Brand Estonia fotopank ja erakogu</i>
Kujundus	<i>EURO RSCG IDEA</i>

